

REPUBLIKA
SLOVENIJA
VRHOVNO
SODIŠČE

Sodnikov informativ

3 / 2024

*Oddelek za spremljanje sodne prakse
Vrhovnega sodišča Republike Slovenije
vam želi prijetne poletne počitnice.*

Kazalo vsebine

I. Iz odločb senatov Vrhovnega sodišča	3
Civilno področje	3
1) Sodba II Ips 84/2023 z dne 7. 3. 2024	3
2) Sodba II Ips 74/2023 z dne 20. 3. 2024	3
3) Sklep II Ips 3/2024 z dne 3. 4. 2024	3
4) Sodba II Ips 41/2022 z dne 16. 4. 2024	4
5) Sodba II Ips 59/2022 z dne 16. 4. 2024	4
Delovno in socialno področje	5
1) Sodba VIII Ips 15/2024 z dne 14. 5. 2024	5
3) Sklep VIII Ips 16/2024 z dne 28. 5. 2024	5
Upravno področje	6
1) Sklep X Ips 1/2024 z dne 3. 4. 2024	6
Gospodarsko področje	7
1) Sklep III Ips 22/2023 z dne 9. 4. 2024	7
2) Sklep III Ips 25/2023 z dne 9. 4. 2024	7
3) Sklep III Ips 29/2023 z dne 14. 5. 2024	7
Kazensko področje	8
1) Sodba I Ips 42661/2022 z dne 7. 2. 2024	8
II. Iz odločb Ustavnega sodišča	9
1) Odločba U-I-82/21-17 z dne 24. 4. 2024	9
III. Iz odločb Sodišča Evropske unije	11
Sklep podpredsednika Sodišča v zadevi C-639/23 P(R)	11
Sodba Sodišča v združenih zadevah	12
Sodba Sodišča v zadevi C-670/22	14
Sodba sodišča v zadevi C-53/23	14
Sodba Sodišča v zadevi C-27/23	15
Sodba sodišča v zadevi C-405/23	15
Sodba sodišča v zadevi C-400/22	16
Sodba sodišča v zadevi C-547/22	17
Sodbi splošnega sodišča v zadevah T-301/22 Aven proti Svetu in T-304/22 Fridman proti Svetu	17
Sodba Splošnega sodišča v zadevi T-255/23	18
Sodba Splošnega sodišča v zadevi T-157/23	18
Sodba Splošnega sodišča v zadevi T-205/22	19
Sodba Splošnega sodišča v zadevi Case T-375/22	20
Sodba Splošnega sodišča v zadevi T-28/22	20

Sklep Splošnega sodišča v združenih zadevah od	21
Sodba splošnega sodišča v zadevi T-58/23	21
IV. Iz odločb Evropskega sodišča za človekove pravice	23
Sodba velikega senata	23
Nealon and Hallam proti Veliki Britaniji, sodba z dne 11. 6. 2024	23
Sodbe senatov sedmih sodnikov	24
Sacharuk proti Litvi, sodba z dne 23. 4. 2024	24
Zăicescu and Fălticineanu proti Romuniji, sodba z dne 23. 4. 2024	25
Aydm Sefa Akay proti Turčiji, sodba z dne 23. 4. 2024	25
The J. Paul Getty Trust in drugi proti Italiji, sodba z dne 2. 5. 2024	26
A. K. proti Rusiji, sodba z dne 7. 5. 2024.....	26
Mitrevska proti Severni Makedoniji, sodba z dne 14. 5. 2024.....	27
Oleg Balan proti Moldaviji, sodba z dne 14. 5. 2024	27
Chelleri in drugi proti Hrvaški, sodba z dne 16. 5. 2024.....	28
Mikyas in drugi proti Belgiji, sodba z dne 16. 5. 2024	28
Contrada proti Italiji (no. 4), sodba z dne 23. 5. 2024	29
Patricolo in drugi proti Italiji, sodba z dne 23. 5. 2024	29
Pietrzak and Bychawska-Siniarska in drugi proti Poljski, sodba z dne 28. 5. 2024	30
Zouboulidis proti Grčiji, sodba z dne 4. 6. 2024	31
Bosev proti Bolgariji, sodba z dne 4. 6. 2024	31
Bersheda in Rybolovlev proti Monaku, sodba z dne 6. 6. 2024.....	32
Kokëdhima proti Albaniji, sodba z dne 11. 6. 2024	32
V. Za sodno prakso.....	34
VI. Obvestila sodiščem	34
1) Novi sodniki	34
2) Prenehanje sodniške službe oziroma funkcije	35
VII. Šole za sodnike, seminarji in študijski obiski	36
VIII. Iz strokovnih revij	37
Domače strokovne revije (izbor člankov).....	37
Tuje strokovne revije (izbor člankov)	39
IX. Iz uradnih listov	44
XI. Novosti v Centralni pravosodni knjižnici	46

I. Iz odločb senatov Vrhovnega sodišča

Civilno področje

1) Sodba II Ips 84/2023
z dne 7. 3. 2024

Sodba o zavrnitvi revizije.

Značilnost nepravdnega postopka je nevezanost sodišča na morebitno predlagani način ureditve razmerja. Vendar ta značilnost ni absolutna. Sodišče ne more urejati razmerij mimo predloga, ne sme se lotiti urejanja razmerij, ki v predlogu niso opisana. Omejitve nevezanosti lahko določajo tudi drugi zakoni, ki urejajo razmerja, o katerih se odloča v nepravdnem postopku. Taka je določba 196. člena DZ, po kateri se „preživnina [...] določi v mesečnem znesku in za naprej, zahteva pa se lahko od dneva vložitve tožbe ali predloga za določitev preživnine“.

2) Sodba II Ips 74/2023
z dne 20. 3. 2024

Sodba o zavrnitvi revizije.

Sodišči sta ugotovili, da je bil tožnik opozorjen, da gre za kredit v tuji valuti in da bo moral bodisi sam poskrbeti, da bo imel to valuto ob zapadlosti kreditnih obrokov na računu, bodisi bo toženki prepustil, da opravi preračun domače v tujo valuto po vnaprej v pogodbi določenem menjalnem razmerju; opozorjen je bil, da se odloča za kredit v drugi valuti, kot pa prejema dohodke; opozorjen je bil tako na neomejeno valutno tveganje kot na dolgi rok odplačevanja kredita, v katerem se lahko tveganje uredniči; podpisal je izjavo o prevzemu

valutnega tveganja; notar ga je opozoril na znana in običajna tveganja v zvezi s sklenitvijo nameravanega pravnega posla po veljavnem pravu, tudi po ZPotK; nenazadnje je sam potrdil, da mu je referentka vse razložila in da se je po premisleku – torej preudarno, poznavajoč vsa tveganja in prednosti ponujenega produkta – odločil za kredit v CHF zaradi nizke obrestne mere. Vsaka od naštetih okoliščin sama zase sicer ne zadošča za zaključek o popolno in pravilno opravljeni pojasnilni dolžnosti, a vse skupaj v povezavi s tožnikovo izpovedbo kažejo, da ga je toženka na različne načine opozarjala na možnost uresničitve tveganja v dolgoročnem obdobju odplačevanja kredita, kar pri povprečno pozornem in preudarnem potrošniku vzbudi pozornost na pomen sklepanja prav takega posla in njegovo tvegano naravo. Tožnik se je (bi se) torej moral in mogel zavedati dejanskih posledic sprejetega tveganja in njegovega konkretnega vpliva na prevzete kreditne obveznosti.

3) Sklep II Ips 3/2024
z dne 3. 4. 2024

Sklep o ugoditvi reviziji.

Če sodišče v dokazni oceni, podani v obrazložitvi sodbe, dokazno utesnjuje sporočilni pomen pisne izjave priče, priče pa neposredno ne zasliši, čeprav je bil tak predlog podan, potem ne sme stranki, ki je tak dokazni predlog podala, pripisati, da ni zadostila dokaznemu bremenu.

4) Sodba II Ips 41/2022
z dne 16. 4. 2024

Sodba o zavrnitvi revizije.

Da bi nastala obveznost toženke tožniku povrniti škodo, bi morale biti izpolnjene vse predpostavke njene odškodninske odgovornosti. Pravnomočnost odločbe o izrednih ukrepih ugotavljanja te odgovornosti ne preprečuje. Že zato ne, ker predmet obravnavanja v postopku, v katerem je Banka Slovenije odredila izredne ukrepe, ni bilo protipravno ravnanje toženke. Učinki pravnomočnosti sporne odločbe se torej ne raztezajo na skupek predpostavk, ki sestavljajo pravni temelj odškodninske odgovornosti toženke.

V konkretnem primeru je tožnik zoper toženko v zvezi z izdajo sporne odločbe konkretizirano naslovlil le očitke opustitve vložitve pravnega sredstva. Tudi če bi bila tožnikova teza pravilna in bi bila odločba Banke Slovenije nezakonita, očitana opustitev vložitve tožbe zoper sporno odločbo ne bi preprečila škode. Do škode bi prišlo tudi, če bi toženka vložila tožbo skladno s prvim odstavkom 347. člena ZBan-1 in z njo uspela. Odločitev v upravnem sporu bi bila namreč zgolj deklaratorna. Sodišče skladno s 350. členom ZBan-1 ne bi odpravilo sporne odločbe, temveč bi le ugotovilo, da je odločba nezakonita in da niso bili podani pogoji za prenehanje ali za izredni ukrep.

Očitana opustitev vložitve pravnega sredstva zoper sporno odločbo zaradi normativne ureditve 350. člena ZBan-1 ni v pravno relevantni vzročni zvezi s škodo, nastalo tožniku. Iz istega razloga morebiten uspeh toženke v upravnem sporu ne bi mogel povzročiti, da bi odpadel pravni temelj obogatitve toženke. Odgovor na prvo dopuščeno revizijsko vprašanje je zato lahko le pritrdilen: stališče nižjih sodišč v izpodbijanih odločbah, da presoja zakonitosti in ustavnosti odločbe Banke Slovenije ni predhodno vprašanje pri odločanju o odškodninski

odgovornosti toženke kot izdajateljice podrejene obveznice NLB26, je pravilno.

Toženka ni bila dolžna seznaniti tožnika z možnostjo sprejetja reorganizacijskih ukrepov, saj slovenska zakonodaja v času sklenitve sporne pogodbe o prodaji podrejenih obveznic ni omogočala sprejetja takšnih ukrepov, prav tako tudi evropska ureditev državam ni nalagala sprejetja zakonske podlage za takšne ukrepe. S tem, ko ga je seznanila s tveganostjo finančnega instrumenta, ki je bila posledica njegove podrejenosti v razmerju do navadnih terjatev v primeru stečaja, je v konkretnem primeru izpolnila svojo pojasnilno dolžnost.▪

5) Sodba II Ips 59/2022
z dne 16. 4. 2024

Sodba o zavrnitvi revizije.

Toženka ni bila dolžna seznaniti tožnika z možnostjo sprejetja reorganizacijskih ukrepov, saj slovenska zakonodaja v času sklenitve sporne pogodbe o prodaji podrejenih obveznic ni omogočala sprejetja takšnih ukrepov, evropska ureditev pa državam ni nalagala sprejetja zakonske podlage zanje. S tem ko je toženka tožnika seznanila s tveganostjo finančnega instrumenta, ki je bila posledica njegove podrejenosti v razmerju do navadnih terjatev v primeru stečaja, je v konkretnem primeru izpolnila svojo pojasnilno dolžnost.▪

Delovno in socialno področje

1) Sodba VIII Ips 15/2024
z dne 14. 5. 2024

Sodba o zavrnitvi reviziji.

Revizijsko sodišče se strinja z razlogi sodišč druge in prve stopnje, da operacijo Odboj in prejšnjega varovanja meje ni mogoče šteti za vojaško operacijo v pravem pomenu besede. Sodišči sta pravilno poudarili, da se je enako ali podobno delovanje Slovenske vojske izvajalo že od leta 2015, v obdobju glavnega vala migrantov in kasneje. Tudi takšna dejavnost od leta 2019 naprej ni predstavljala dejavnosti v izrednih okoliščinah oziroma razmerah, temveč je šlo za običajno službo v mirnem času brez posebnosti itd.

Ne gre za primer možne izključitve uporabe Direktive iz druge alineje prve točke izreka sodbe C-742/19, ki omogoča izvzetje vojaške dejavnosti v primeru posebnih dejavnosti, za katere sistem rotacije ni primeren. Kot izhaja iz obrazložitve v zadevi C-742/19, se to nanaša le na posebne dejavnosti, ki zaradi visoke usposobljenosti pripadnikov ali izjemne občutljivosti nalog lahko povzročijo velike težave pri nadomeščanju z drugimi pripadniki s sistemom rotacije (75. in 76. točka obrazložitve).

Prav tako ni mogoče uporabiti izjeme iz tretje alineje prve točke izreka citirane sodbe, ki določa izredne dogodke, ki zaradi resnosti in obsega zahtevajo sprejetje ukrepov, ki so nujni za zaščito življenja, zdravja in varnosti skupnosti, saj narava dejavnosti vojakov, med njimi tožnika, pri varovanju državne meje (skupaj s policisti) ni dosegla standarda takšnega (kratkotrajnega ali trajnega) izrednega dogodka (dogajanja).

Možnost izključitve uporabe Direktive v zvezi z uvedbo sistema rotacij oziroma načrtovanja delovnega časa tudi ni podana v primeru četrte alineje prve točke izreka sodbe v zadevi C-742/19, ki to možnost povezuje s

primeri izvedbe vojaških operacij v pravem pomenu besede, saj v obravnavanem primeru teh ni bilo.

Izključitev Direktive se nanaša na tiste osebe, ki se usposabljaajo za vojaško službo in osebe na operativnem urjenju. Pri tem pojmu ne gre za vsako urjenje, temveč za operativno urjenje, torej izvajanje urjenja zaradi operativnih priprav – soočanje s položaji, ki omogočajo kar najbolj natančno posnemanje pogojev, v katerih potekajo vojaške operacije v pravem pomenu besede.

Vseeno je treba tudi v primeru operativnega urjenja po prvi alineji prve točke izreka sodbe C-742/19, podobno kot v primeru vojaških operacij v pravem pomenu besede, pri izključitvi uporabe Direktive upoštevati tudi soodvisnost, ki obstaja med operacijami in različnimi, tudi podpornimi dejavnostmi vojske, ki so potrebne za uspešno izvedbo operacij. Tudi operativno urjenje namreč posnema delovanje v vojaških operacijah v pravem pomenu besede. Gre za primere, ko pri operativnem urjenju sodelujejo tudi pripadniki vojaških enot, ki se ne urijo sami, temveč zagotavljajo izvedbo operativnega urjenja drugih oseb. V teh primerih je treba, podobno kot v primeru vojaške operacije v pravem pomenu besede (glej 79. točko sodbe C-742/19), ugotoviti, ali so te dejavnosti nujne za dobro izvedbo operativnega urjenja oziroma tudi, ali bi se v takšnem primeru uvedba sistema rotacije ali načrtovanja delovnega časa lahko izvedla le v škodo dobre izvedbe operativnega urjenja.▪

3) Sklep VIII Ips 16/2024
z dne 28. 5. 2024

Sklep o ugoditvi reviziji.

Glede izjeme po prvi alineji prve točke izreka sodbe C-742/19 je Sodišče EU pojasnilo, da se morajo oborožene sile med njihovim začasnim usposabljanjem in operativnim

urjenjem za operativno učinkovitost soočiti s položaji, ki omogočajo kar najbolj natančno posnemanje pogojev, vključno z ekstremnimi, v katerih potekajo vojaške operacije v pravem pomenu besede. Cilja učinkovitosti ne bi bilo mogoče doseči, če bi bilo treba med začetnim usposabljanjem in operativnim urjenjem spoštovati pravila o organizaciji delovnega časa, ki so določena v Direktivi.

Tudi v primeru operativnega urjenja je treba pri presoji izključitve uporabe Direktive po prvi alineji prve točke odločitve C-742/19, podobno kot v primeru vojaških operacij v pravem pomenu besede (glej 79. točko sodbe C-742/19), upoštevati morebitno soodvisnost med operativnim urjenjem in drugimi, npr. podpornimi dejavnostmi vojske, ki so potrebne za uspešno izvedbo urjenja.

V smislu 79. točke sodbe C-742/19, ki jo je sodišče druge stopnje upoštevalo le deloma, je treba presoditi tudi, ali bi se uvedba sistema rotacij ali načrtovanja delovnega časa glede logistične podpore lahko izvedla le v škodo dobre izvedbe operativnega urjenja.

Sodišče prve stopnje je ugotovilo določena dejstva v zvezi s tožnikovo zamenljivostjo, načrtovanjem delovnega časa in možnostjo rotacije, četudi jih je (zmotno) vezalo na ugotovitev obstoja izjeme iz druge alineje prve točke izreka sodbe C-742/19. Ta izjema se namreč nanaša na posebne dejavnosti, za katere sistem rotacije ni primeren. Kot izhaja iz obrazložitve sodbe C-742/19, se to lahko nanaša le na posebne dejavnosti, ki zaradi visoke usposobljenosti pripadnikov ali izjemne občutljivosti nalog lahko povzročijo velike težave pri nadomeščanju z drugimi pripadniki s sistemom rotacij (75. in 76. točka obrazložitve), za kar v primeru izvajanja logistične podpore ni šlo.▪

Upravno področje

1) Sklep X Ips 1/2024
z dne 3. 4. 2024

Sklep o ugoditvi reviziji.

Zmotno je stališče, da mora drug organ, ko odloča o zahtevi za dostop do informacij javnega značaja, obravnavati zahtevane informacije kot davčno tajnost le, če bi te informacije obdeloval izključno z namenom, da bi davčni organ na njihovi podlagi odločil o davčni obveznosti.

ZDIJZ ni edini predpis, ki ureja dostop do informacij državnih organov, ampak je eden od zakonov, ki urejajo to področje v okviru in v skladu z drugim odstavkom 39. člena Ustave. Zato je treba v vsakem primeru zahtevane informacije ugotoviti, ali iz določb posameznega zakona, ki ureja določeno področje izvrševanja javnih nalog, ne izhaja prepoved posredovanja določenih podatkov. Če bi namreč za pridobitev iste informacije veljali različni pogoji v primeru, če bi jo posredovali različni organi, bi šlo za očitno izigravanje zakonskih omejitev in varstev, ki so jih določili ZDIJZ in drugi relevantni zakoni.

Odgovor na vprašanje, ali davčna tajnost zavezuje tudi drug državni organ, ki podatke pridobi v okviru svojega upravnega postopka, a ne od davčnega organa in pred začetkom davčnega postopka, izhaja iz drugega dela 16. člena ZDavP-2, ki nalaga varstvo davčne tajnosti vsem drugim osebam, ki so zaradi narave svojega dela prišle v stik s podatki, ki so davčna tajnost, in teh ne smejo sporočiti tretjim osebam. Ker je namen določbe varstvo zaupnosti podatkov z omejitvijo njihovega razširjanja tretjim osebam, niti drug državni organ, ki je pridobil tak podatek, čeprav neodvisno od davčnega postopka, tega ne sme posredovati naprej,

če ve za njegovo zaupno naravo. Če je torej nedavčni upravni organ z navedeno okoliščino seznanjen, to z vidika njegove vloge organa po ZDIJZ vzpostavlja dolžnost, da to okoliščino preveri (ugotovi njen obstoj ali jo zavrne). V nasprotnem primeru bi razkritje podatkov iz dokumentov njegovega upravnega postopka po svojem dejanskem učinku lahko pomenilo razkritje podatkov o materialnem položaju zavezanca za davek nepooblaščenim osebam in s tem obvod specialne ureditve v ZDavP-2 glede upravičencev do podatkov iz davčnega postopka.▪

Gospodarsko področje

1) Sklep III Ips 22/2023
z dne 9. 4. 2024

Sklep o ugoditvi reviziji.

Če subjektu vpisa v času sklica skupščine ni znano, da je prišlo do prenosa poslovnega deleža zaradi dedovanja, povabilo, naslovljeno na umrlega družbenika, nima vpliva na pravilnost sklica skupščine. V tem primeru na sklicatelja ni mogoče nasloviti očitka o ravnanju v nasprotju z načelom vestnosti in poštenja. Dejstvo naknadne seznanjenosti s spremembami nima povratnega vpliva na pravilnost sklica skupščine.▪

2) Sklep III Ips 25/2023
z dne 9. 4. 2024

Sklep o ugoditvi reviziji.

Namen pogodbeno dogovorjenega odstopnega upravičenja ene izmed pogodbenih strank, katerega realizacija ni odvisna od kršitve pogodbe, je možnost preseganja negotovosti, s katerimi se lahko v izpolnitveni fazi pogodbe sooči ena izmed pogodbenih

strank. Vendar dejstvo realizacije odstopnega upravičenja s tako vsebino samo zase ne razrešuje dileme o skupnem namenu pogodbenih strank ob sklenitvi pogodbe in spora o naravi pogodbe kot posamičnega zasebnega pravnega akta. Če mu tak pomen pripišemo, dopustimo, da samo zase in za nazaj opredeli tipološko kvalifikacijo pogodbe.

Pravno sklepanje sodišča, zgoščeno v stališču, „da zaradi uveljavljene odpovedi dogovor o prodaji ni začel pravno učinkovati, veljavno pa je bil sklenjen dogovor v delu, ki ima naravo licenčne pogodbe,“ glede na obrazloženo zaobide zahteve temeljnega razlagalnega pravila iz drugega odstavka 82. člena OZ in v domačem pravu uveljavljeno subjektivistično razlago pogodb civilnega prava.▪

3) Sklep III Ips 29/2023
z dne 14. 5. 2024

Sklep o ugoditvi reviziji.

Določbo šestega odstavka 121. člena SPZ je glede na obrazloženo treba razlagati tako, da obveznost informiranja glede vsebin, ki so potrebne za upravljanje skupnih delov, obstoji, ne glede na to ali se z zornega kota naslovnika te obveznosti (etažnega lastnika) navezujejo na njegove dolžnosti, urejene v 121. in 122. členu SPZ, ali na obveznosti, ki izhajajo iz značilnosti zakonsko urejene vsebine etažne lastnine kot solastnine skupnih delov.

Kadar etažni lastnik odda del skupnega dela v najem brez soglasja ostalih etažnih lastnikov, čeprav je njihovo vnaprejšnje soglasje za pogodbo take vsebine obvezno, mora etažni lastnik, ki je sklenil najemno pogodbo, na podlagi šestega odstavka 121. člena SPZ omogočiti vpogled drugim etažnim lastnikom v to pogodbo.▪

Kazensko področje

1) Sodba I Ips 42661/2022
z dne 7. 2. 2024

Zahtevi za varstvo zakonitosti se zavrnela.

Pritrditi je treba vrhovnemu državnemu tožilcu, da ima lahko priznanje krivde različne vplive na odmero kazenske sankcije. Sodišče lahko presodi, da priznanje krivde ne predstavlja olajševalne okoliščine, lahko ga upošteva kot olajševalno okoliščino v skladu s splošnimi pravili za odmero kazni iz 49. člena KZ-1, lahko pa ugotovi, da ima priznanje krivde težo posebne olajševalne okoliščine, ki utemeljuje izrek omiljene kazni.

Sodišče sme storilcu odmeriti kazen pod mejo, ki je predpisana z zakonom, ali uporabiti milejšo vrsto kazni, med drugim, če ugotovi posebne olajševalne okoliščine, ki utemeljujejo izrek omiljene kazni (tako imenovani materialni razlogi za omilitev kazni iz druge alineje 50. člena KZ-1). Meje omilitve kazni so določene v prvem odstavku 51. člena KZ-1. Določba drugega odstavka 51. člena KZ-1 pa predvideva širše razpone

omilitve po višini in vrsti kazni v primeru priznanja krivde ali sklenitve sporazuma o priznanju krivde. Iz navedene določbe je razvidno, da sodišče storilcu omili kazen v predpisanih mejah, če prizna krivdo, ko se prvič izjavi o obtožnem aktu, v katerem je za tak primer predlagana omilitev kazni, ali jo prizna v sporazumu z državnim tožilcem.

Že iz jezikovne razlage določbe drugega odstavka 51. člena KZ-1 je razvidno, da morata biti za omilitev kazni na podlagi te določbe kumulativno izpolnjena dva pogoja: prvič, da obdolženec prizna krivdo oziroma sklene sporazum o priznanju krivde in drugič, da je s strani državnega tožilca omilitev kazni predlagana za primer, če obsojenec prizna krivdo oziroma s tožilstvom sklene sporazum o priznanju krivde. Samo priznanje krivde, ne da bi državno tožilstvo hkrati predlagalo izrek omiljene kazni, sodišču ne omogoča, da omili kazen na podlagi drugega odstavka 51. člena KZ-1. Takšna, sicer docela jasna jezikovna razlaga določbe drugega odstavka 51. člena KZ-1, je podprta tudi z logično in namensko razlago zakona. Logično je namreč, da mora biti obdolženec za priznanje krivde in odpoved določenim procesnim pravicam vzpodbujen s ponudbo nižje kazni. Polni učinek načela smotrnosti je mogoče doseči le ob pogoju, da tožilec pri predlogu vrste in višine kazni v primeru, da obdolženec krivdo prizna, obdolžencu hkrati ponudi nižjo kazen.▪

II. Iz odločb Ustavnega sodišča

1) Odločba U-I-82/21-17
z dne 24. 4. 2024

1. Prvi, drugi, četrti in osmi odstavek 71. člena Zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 33/11, 63/13, 17/15 in 104/20) niso v neskladju z Ustavo.

2. Druga in tretja poved šestega odstavka 71. člena Zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 33/11, 63/13, 17/15 in 104/20) sta v neskladju z Ustavo.

3. Državni zbor mora ugotovljeno neskladje iz prejšnje točke izreka odpraviti v roku enega leta po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

4. Do odprave ugotovljene protiuslovnosti v pritožbenih postopkih zoper letni razpored sodnikov ne smejo sodelovati predsedniki sodišč kot člani personalnih svetov, pritožba zoper razporeditev pa zadrži njeno izvršitev.

Iz temeljnega vidika ustavnega načela neodvisnosti sodnikov o trajnosti sodniške funkcije izhaja tudi zahteva po sodnikovi neodstavljenosti. To pomeni, da sodnika brez njegovega soglasja ni dopustno imenovati ali dodeliti na drugo sodišče, območje ali v določenih okoliščinah tudi na nižji položaj, razen v izjemnih primerih, ki morajo biti vnaprej določeni z zakonom.

Zamenjava področja ali podpodročja dela sama po sebi, torej če istočasno ne pride do dodelitve sodnika na drugo sodišče, območje oziroma nižji položaj, ne posega v sodnikovo neodstavljenost. Razporeditev

sodnikov znotraj istega okrožnega sodišča ne pomeni dodelitve na drugo sodišče, saj se razporeditev sodnikov izvede v okviru organizacijskih enot posameznega okrožnega sodišča. Razporeditev okrajnega sodnika z okrajnega sodišča, ki je organizacijska enota okrožnega sodišča, na to okrožno sodišče ne pomeni dodelitve okrajnega sodnika na nižji položaj.

Razporeditev okrožnega sodnika na okrajno sodišče, ki je organizacijska enota tega okrožnega sodišča, ne pomeni dodelitve sodnika na drugo sodišče, pomeni pa razporeditev sodnika na nižji položaj. Razporeditev na nižji položaj sama po sebi ne pomeni nujno posega v sodnikovo neodstavljenost, zato so odločilne tudi druge okoliščine. Ker ne gre niti za dodelitev nalog izven sodniške funkcije niti za spremembo ravni odločanja, okrožni sodnik pa ohrani tudi vse koristi položaja višjega sodniškega mesta, takšna razporeditev ne more pomeniti pomembnega negativnega vpliva na sodnikovo poklicno življenje in kariero. Izključen je vsakršen (tudi posredni) vpliv izvršilne veje oblasti na odločanje o letnem razporedu sodnikov, takšna razporeditev pa ima tudi pomembne javne koristi, in sicer omogočitev večje specializacije sodnikov in s tem višjo kakovost sojenja ter vzpostavitev enakomerne obremenjenosti sodišč in njihove zahtevane zasedenosti. Upoštevajoč navedene okoliščine, razporeditev okrožnih sodnikov na okrajno sodišče ne posega v načelo neodvisnosti sodnikov iz 125. člena Ustave.

Izvrševanje izpodbijane ureditve v konkretnih primerih se lahko v tolikšni meri dotika načela neodvisnosti sodnikov z vidika zahteve po njihovi neodstavljenosti, da mora tudi zoper letni razpored sodnik imeti pravico do pritožbe pri neodvisnem organu, ki lahko preuči zakonitost premestitve. Že iz 125. člena Ustave torej neposredno izhaja zahteva, da mora imeti sodnik pravico do pritožbe zoper letni razpored, pri čemer se

ta pravica presoja po merilih iz prvega odstavka 25. člena Ustave.

Smisel 25. člena Ustave je, da lahko posameznik z vložitvijo pravnega sredstva učinkovito brani in varuje svoje pravne interese. Učinkovitost pomeni tudi to, da mora biti tako pravno sredstvo praviloma suspenzivno. Drugače je lahko le, ko je po izvršitvi izpodbijane odločbe in ob morebitni ugoditvi pritožbi za pritožnika mogoče vzpostaviti stanje, kakršno je bilo pred izvršitvijo odločbe. Za nezakonito razporejenega sodnika ni mogoče v celoti vzpostaviti stanja, kakršno je bilo pred izvršitvijo odločitve, kar še toliko bolj velja za postopke v posameznih zadevah, ki so bile na podlagi nezakonite razporeditve sodnika predodeljene drugim sodnikom. Stanja, kakršno je bilo pred izvršitvijo razporeditve, torej ni mogoče v celoti vzpostaviti, zato določba, da pritožba ne zadrži izvršitve, onemogoča učinkovitost pritožbe. To je v neskladju z merili iz prvega odstavka 25. člena Ustave in posledično tudi v neskladju s 125. členom Ustave, iz katerega pravica do pritožbe zoper premestitev sodnika neposredno izhaja.

Iz 125. člena Ustave izhaja tudi zahteva, da mora imeti sodnik pri premestitvi brez njegovega soglasja pravico do pritožbe pri neodvisnem organu, zato zahteva po

nepristranskem odločanju izhaja že neposredno iz 125. člena Ustave, pri čemer se nepristranskost presoja po merilih iz prvega odstavka 23. člena Ustave. Eden izmed temeljnih pogojev za zagotovitev nepristranskega odločanja je prepoved, da bi kot članica kolegijskega organa odločala oseba, glede katere obstajajo okoliščine, ki vzbujajo dvom o njeni nepristranskosti oziroma objektivnosti.

Sodelovanje iste osebe, ki je letno razporeditev določila na prvi stopnji, v sestavi personalnega sveta pri odločanju o pritožbi zoper to isto letno razporeditev je taka objektivna okoliščina, ki pri razumnem človeku lahko ustvari upravičen dvom o nepristranskosti. Razporejenim sodnikom v primeru takšne zakonske ureditve torej ni omogočeno pravno sredstvo pred nepristranskim in neodvisnim organom, zato takšna zakonska ureditev ni v skladu z načelom neodvisnosti sodnikov iz 125. člena Ustave.▪

III. Iz odločb Sodišča Evropske unije

Vrhovno sodišče na intranetni strani mesečno objavlja izbrane odločbe Sodišča Evropske unije.

Sklep podpredsednika Sodišča v zadevi C-639/23 P(R) | Komisija proti Amazon Services Europe

(„Pritožba – Začasne odredbe – Približevanje zakonodaje – Uredba (EU) 2022/2065 – Enotni trg digitalnih storitev – Dodatna preglednost spletnega oglaševanja – Odločitev o določitvi zelo velike spletne platforme – Ničnostna tožba“)

Odredba z dne 27. 23 2024

Podjetje Amazon Services Europe pripada skupini Amazon. Poslovne dejavnosti podjetja obsegajo spletno maloprodajo in druge storitve, kot sta računalništvo v oblaku in digitalno pretakanje. Podjetje zagotavlja tržne storitve prodajalcem tretjih oseb in jim omogoča, da ponujajo izdelke za prodajo prek spletne trgovine Amazon Store. S sklepom z dne 23. aprila 2023, sprejetim v skladu z Uredbo o enotnem trgu digitalnih storitev, je Komisija Amazon Store označila za zelo veliko spletno platformo, kar zlasti pomeni, da mora Amazon Store javno objaviti svoj repozitorij, vključno s podrobnimi informacijami o svojem spletnem oglaševanju. Podjetje Amazon je zahtevalo razveljavitev te odločbe pri Splošnem sodišču. Vložilo je tudi predlog za izdajo začasne odredbe.

S sklepom z dne 27. septembra 2023 je predsednik Splošnega sodišča odredil začasno prekinitve izvršitve te odločbe. Komisija je zoper to odredbo vložila pritožbo pri Sodišču. Podpredsednik Sodišča je v svojem končnem sklepu razveljavil del sklepa predsednika Splošnega sodišča, ki je zadržal odločitev Komisije v delu, v katerem se nanaša na javno objavo repozitorija spletnih oglasov.

[Povzetek sklepa](#)

Sodba Sodišča v zadevi C-605/21 | Heureka Group (Spletne storitve primerjave cen)

(„Predhodno odločanje – Člen 102 PDEU – Načelo učinkovitosti – Odškodninske tožbe po nacionalnem pravu za kršitve določb konkurenčnega prava – Direktiva 2014/104/EU – Prepozen prenos direktive – Časovna veljavnost – Člen 10 – Zastaralni rok – Način določitve dies a quo – Prenehanje kršitve – Seznanjenost z informacijami, ki so nujno potrebne za vložitev odškodninske tožbe – Objava povzetka sklepa Evropske komisije o ugotovitvi kršitve pravil konkurence v Uradnem listu Evropske unije – Zavezujoči učinek sklepa Komisije, ki še ni pravnomočen – Zadržanje ali pretrganje zastaralnega roka med preiskavo Komisije ali do datuma, ko njen sklep postane pravnomočen“)

Sodba (veliki senat) z dne 18. 4. 2024

Zastaralni rok za odškodninske tožbe zaradi kršitve konkurenčnega prava Unije ne sme začeti teči, dokler ta kršitev ni prenehala in dokler se oškodovanec ni seznanil s tem, da zadevno ravnanje pomeni tako kršitev. Ta seznanitev praviloma sovпада z objavo povzetka sklepa Komisije o ugotovitvi te kršitve v Uradnem listu Evropske unije. Pravo Unije zahteva tudi zadržanje ali pretrganje zastaralnega roka med preiskavo Komisije. Poleg tega se lahko od začetka

veljavnosti direktive na tem področju tako zadržanje ali pretrganje konča najprej eno leto po datumu pravnomočnosti sklepa o ugotovitvi kršitve.

[Povzetek sodbe](#)

Sodba Sodišča v združenih zadevah C-420/22 | NW in C-528/22 | PQ (Tajni podatki)

(„Predhodno odločanje – Državljanstvo Unije – Člen 20 PDEU – Državljan Unije, ki ni nikoli uresničeval svoje pravice do prostega gibanja – Prebivališče družinskega člana tega državljana Unije – Ogrožanje nacionalne varnosti – Stališče specializiranega nacionalnega organa – Obrazložitev – Dostop do spisa“)

Sodba (prvi senat) z dne 25. 4. 2024

Dva državljana tretjih držav, turškega in nigerijskega državljanstva, že več let zakonito prebivata na Madžarskem. Eden od njiju je poročen z madžarsko državljanico, s katero vzgajata otroka madžarske narodnosti. Drugi živi z madžarsko partnerko in otrokoma, ki imata tudi madžarsko državljanstvo. V letih 2020 in 2021 je madžarski urad za zaščito ustave z dvema neobrazloženima mnenjema razglasil, da je prisotnost teh oseb na Madžarskem v nasprotju z nacionalno varnostjo. Ta urad je kot zaupne označil tudi podatke, na katere se je oprl, da bi dal ta mnenja. Posledično je morala nacionalna policija za priseljevanje prvi osebi odvzeti dovoljenje za stalno prebivanje, hkrati pa ji je ukazala, naj zapusti madžarsko ozemlje. Prav tako je morala zavrniti vlogo za nacionalno dovoljenje za prebivanje, ki jo je vložila druga oseba. Niti ta organ niti zadevne osebe niso imele dostopa do zaupnih informacij, na katerih so temeljila prvotna mnenja.

Sodišče je razsodilo da je člen 20 PDEU treba razlagati tako, da nasprotuje temu, da organi države članice odvzamejo ali zavrnejo izdajo dovoljenja za prebivanje državljanu tretje države, ki je družinski član državljanov Unije, ki so državljani te države članice, ki nikoli niso uveljavljali svoje pravice do prostega gibanja, ne da bi ti organi predhodno preverili, ali med tem državljanom tretje države in temi državljani Unije obstaja razmerje odvisnosti, zaradi katerega bi bili navedeni državljani Unije dejansko prisiljeni zapustiti ozemlje Evropske unije kot celoto, da bi spremljali tega družinskega člana, kadar, prvič, navedenemu državljanu tretje države ni mogoče podeliti pravice do prebivanja na podlagi druge določbe, ki se uporablja v navedeni državi članici, in drugič, imajo ti organi informacije o obstoju družinskih vezi med navedenim državljanom tretje države in navedenimi državljani Unije.

[Povzetek sodbe](#)

Sodba Sodišča v zadevi C-470/21 | La Quadrature du Net in drugi (Osebni podatki in boj proti ponarejanju)

(„Predhodno odločanje – Obdelava osebnih podatkov in varstvo zasebnosti na področju elektronskih komunikacij – Direktiva 2002/58/ES – Zaupnost elektronskih komunikacij – Varstvo – Člen 5 in člen 15(1) – Listina Evropske unije o temeljnih pravicah – Členi 7, 8 in 11 ter člen 52(1) – Nacionalna zakonodaja za boj proti ponarejanju, storjenemu na spletu, za katerega je pristojen javni organ – Postopek, imenovan ‚postopni odgovor‘ – Predhodno zbiranje IP-naslovov, uporabljenih za dejavnosti, s katerimi se kršijo avtorska ali sorodne pravice, ki ga opravijo organizacije imetnikov pravic – Naknadni dostop javnega organa, pristojnega za varstvo avtorske in sorodnih pravic, do podatkov o istovetnosti, ki ustrezajo tem IP-naslovom in ki jih hranijo ponudniki elektronskih komunikacijskih storitev – Avtomatizirana obdelava – Zahteva po predhodnem nadzoru, ki ga opravi sodišče ali neodvisni upravni organ –

Materialni in postopkovni pogoji – Jamstva pred tveganji zlorabe in pred vsakršnim nezakonitim dostopom do teh podatkov in njihovo vsakršno nezakonito uporabo“)

Sodba (občna seja) z dne 30. 4. 2024

Države članice lahko ponudnikom dostopa do spleta naložijo obveznost splošne in neselektivne hrambe IP-naslovov zaradi boja proti kaznivim dejanjem na splošno, če taka hramba ne omogoča natančnega sklepanja o zasebnem življenju posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki. To je mogoče doseči s podrobnimi pravili hrambe, ki zagotavljajo res strogo ločevanje IP-naslovov in drugih kategorij osebnih podatkov, zlasti podatkov o civilni identiteti. Države članice lahko pod nekaterimi pogoji pristojnemu nacionalnemu organu dovolijo tudi dostop do podatkov o civilni identiteti, ki se nanašajo na IP-naslove, če je bila zagotovljena taka hramba, ki zagotavlja res strogo ločevanje različnih kategorij podatkov. Kadar lahko – v neobičajnih okoliščinah – posebnosti nacionalnega postopka, ki ureja tak dostop, s povezovanjem zbranih podatkov in informacij omogočajo natančno sklepanje o zasebnem življenju posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, mora biti dostop predmet predhodnega nadzora sodišča ali neodvisnega upravnega organa.

[Povzetek sodbe](#)

Sodba Sodišča v zadevi C-178/22 | Procura della Repubblica presso il Tribunale di Bolzano

(„Predhodno odločanje – Obdelava osebnih podatkov na področju elektronskih komunikacij – Zaupnost komunikacij – Ponudniki elektronskih komunikacijskih storitev – Direktiva 2002/58/ES – Člen 15(1) – Členi 7, 8 in 11 ter člen 52(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah – Dostop do teh podatkov, ki ga zahteva pristojni nacionalni organ za pregon kaznivih dejanj tatvin z obteževalnimi okoliščinami – Opredelitev pojma ‚hudo kaznivo dejanje‘, katerega pregon lahko upraviči resen poseg v temeljne pravice – Pristojnost držav članic – Načelo sorazmernosti – Obseg predhodnega nadzora sodišča nad zahtevami za dostop do podatkov, ki jih hranijo ponudniki elektronskih komunikacijskih storitev“)

Sodba (veliki senat) z dne 30. 4. 2024

V skladu z italijanskim zakonom je kaznivo dejanje velike tatvine del kaznivih dejanj, ki upravičujejo pridobitev telefonskih evidenc od ponudnikov elektronskih komunikacijskih storitev na podlagi predhodnega dovoljenja sodnika. Sodišče meni, da je dostop do takih evidenc mogoče odobriti le za podatke oseb, ki so osumljene vpletenosti v hudo kaznivo dejanje, in pojasnjuje, da morajo „huda kazniva dejanja“ opredeliti države članice. Vendar mora biti sodnik, pristojen za dovoljenje za ta dostop, pooblaščen, da navedeni dostop zavrne ali omeji, kadar ugotovi, da je poseg v temeljni pravici do spoštovanja zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov, ki je posledica navedenega dostopa, resen, tudi če je očitno, da zadevno kaznivo dejanje glede na prevladujoče družbene razmere v zadevni državi članici ni hudo.

[Povzetek sodbe](#)

Sodba Sodišča v zadevi C-670/22 | M. N. (EncroChat)

(„Predhodno odločanje – Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah – Direktiva 2014/41/EU – Evropski preiskovalni nalog v kazenskih zadevah – Pridobivanje dokazov, ki jih pristojni organi države izvršiteljice že imajo – Pogoji za izdajo – Storitev šifrirane telekomunikacije – EncroChat – Potreba po odločitvi sodnika – Uporaba dokazov, pridobljenih v nasprotju s pravom Unije“)

Sodba (veliki senat) z dne 30. 4. 2024

Sodišče je v okviru kazenskih postopkov v Nemčiji v zvezi z nezakonito trgovino s prepovedanimi drogami z uporabo storitve šifriranih telekomunikacij EncroChat pojasnilo nekatere pogoje za posredovanje in uporabo dokazov, ki izhajajo iz direktive o evropskem preiskovalnem nalogu v kazenskih zadevah. Tako lahko evropski preiskovalni nalog za posredovanje dokazov, ki jih je druga država članica že zbrala, pod nekaterimi pogoji sprejme državni tožilec. Za izdajo tega naloga se ne zahteva, da so izpolnjeni pogoji za zbiranje dokazov v državi izdajateljici. Vendar mora biti mogoč poznejši sodni nadzor nad spoštovanjem temeljnih pravic zadevnih posameznikov. Poleg tega je treba o ukrepu prestrezanja, ki ga izvede država članica na ozemlju druge države članice, to državo članico pravočasno obvestiti. Kazensko sodišče mora pod nekaterimi pogoji izločiti dokaze, če se zadevni posameznik o njih ne more izjaviti.

[Povzetek sodbe](#)

Sodba sodišča v zadevi C-53/23 | Asociația “Forumul Judecătorilor din România” (Združenje sodnikov)

(„Predhodno odločanje – Pravna država – Neodvisnost sodstva – Člen 19(1) PEU – Mehanizem za sodelovanje in preverjanje – Merila, ki jih mora izpolniti Romunija – Boj proti korupciji – Preiskave kaznivih dejanj, storjenih v pravosodju – Pravna sredstva zoper imenovanje tožilcev, pristojnih za izvajanje teh preiskav – Procesno upravičenje poklicnih združenj sodnikov in tožilcev“)

Sodba (prvi senat) z dne 8. 5. 2024

Romunsko poklicno združenje sodnikov izpodbija imenovanje nekaterih tožilcev, odgovornih za vodenje preiskav v zvezi s primeri korupcije v Romuniji. Menijo, da nacionalna zakonodaja, na kateri temeljijo ta imenovanja, ni združljiva z zakonodajo EU in se je ne bi smelo uporabljati. Prizivno sodišče v mestu Pitești (Romunija) v tej zadevi sprašuje Sodišče, ali romunska postopkovna pravila, ki združenjem sodnikov v bistvu preprečujejo, da bi vložila tožbo zoper imenovanje teh tožilcev, saj ta pravila omogočajo dopustnost takega dejanja ob obstoju zakonitega zasebnega interesa skladno z zakonodajo EU. Romunsko sodišče postavlja tudi vprašanja v zvezi z združljivostjo te zakonodaje z zavezami Romunije za boj proti korupciji in s pravom EU.

Sodišče je razsodilo, da zakonodaja EU ne nasprotuje nacionalni zakonodaji, ki v praksi izključuje sodniška strokovna združenja, da izpodbijajo imenovanje tožilcev, pristojnih za kazenski pregon sodnikov, z zahtevo po ugotovitvi obstoja zakonitega zasebnega interesa, da bi bila taka tožba dopustna. Načeloma se o tem, kdo lahko vloži tožbo pred sodišči, odločijo države članice, ne da bi pri tem spodbikale pravico do učinkovitega sodnega varstva.

[Povzetek sodbe](#)

Sodba Sodišča v zadevi C-27/23 | [Hocinx]

(„Predhodno odločanje – Člen 45 PDEU – Prosto gibanje delavcev – Enako obravnavanje – Socialne ugodnosti – Uredba (EU) št. 492/2011 – Člen 7(2) – Družinski dodatek – Delavec, ki ima pravico do varstva in vzgoje otroka, ki je bil s sodno odločbo nameščen k temu delavcu – Delavec rezident in delavec nerezident – Različno obravnavanje – Neupravičenost“)

Sodba (tretji senat) z dne 16. 5. 2024

Belgijski državljani dela v Luksemburgu in živi v Belgiji. Kot obmejni delavec je odvisen od luksemburškega sistema družinskih dodatkov, ki jih je več let prejemal za otroka, ki je bil s sodno odločbo nameščen v njegovo gospodinjstvo. Leta 2017 je luksemburški Caisse pour l'avenir des enfants (CAE) (Sklad za prihodnost otrok) ta družinski dodatek kljub temu ukinil. V skladu s CAE se družinski dodatki izplačujejo le otrokom, ki so v neposrednem razmerju starš-otrok z obmejnimi delavci (zakonski, naravni ali posvojeni otroci). Nasprotno pa so otroci, ki živijo v Luksemburgu in so v varstvo v skladu s sodno odredbo, upravičeni do družinskega dodatka, ki se izplačuje fizični ali pravni osebi, ki ima skrbništvo nad njimi. Luksemburško kasacijsko sodišče se sprašuje, ali pravila luksemburškega zakonika o socialni varnosti pomenijo posredno diskriminacijo z uporabo različnih pogojev za dodelitev dodatka, odvisno od tega, ali ima delavec stalno prebivališče ali ne.

Sodišče je razsodilo, da je člen 45 PDEU in člen 7(2). Uredbe (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji treba razlagati tako, da nasprotujeta zakonodaji države članice, v skladu s katero delavec nerezident ne more prejemati družinskega dodatka, povezanega z njegovim opravljanjem zaposlitvene dejavnosti v tej državi članici, za otroka, ki je bil k njemu nameščen na podlagi sodne odločbe ter za kate-rega ima pravico do varstva in vzgoje, medtem ko ima otrok, ki je bil nameščen s sodno odločbo in ki ima stalno prebivališče v navedeni državi članici, pravico do tega dodatka, ki se izplačuje fizični ali pravni osebi, ki ima pravico do varstva in vzgoje tega otroka. Okoliščina, da delavec nerezident vzdržuje otroka, ki je bil k njemu nameščen, se v okviru dodeljevanja družinskega dodatka temu delavcu za otroka, ki je bil nameščen v njegovo gospodinjstvo, lahko upošteva le, če nacionalna zakonodaja, ki se uporablja, določa tak pogoj za dodelitev tega dodatka delavcu rezidentu, ki ima pravico do varstva in vzgoje otroka, nameščenega v njegovo gospodinjstvo.

[Povzetek sodbe](#)

Sodba sodišča v zadevi C-405/23 | Touristic Aviation Services

(„Predhodno odločanje – Zračni prevoz – Uredba (ES) št. 261/2004 – Odškodnina letalskim potnikom v primeru velike zamude leta – Člen 5(3) – Oprostitev obveznosti plačila odškodnine – Izredne razmere – Pomanjkanje osebja upravljavca letališča, ki opravlja storitve natovarjanja prtljage“)

Sodba (deveti senat) z dne 16. 5. 2024

Leta 2021 je imel prihod letala iz Kölna-Bonna (Nemčija) na grški otok Kos, ki ga upravlja družba TAS, zamudo 3 ure in 49 minut. Razlogov za to zamudo je bilo več, predvsem pa je šlo za pomanjkanje osebja na letališču Köln-Bonn, ki bi bilo na voljo za nalaganje prtljage na letalo. Določeno število potnikov, ki jih je ta zamuda prizadela, je svoje morebitne pravice do odškodnine prepustilo Flightrightu. Ta družba je proti TAS vložila tožbo pred nemškimi sodišči in trdila, da je to zamudo mogoče pripisati TAS in da je ni mogoče razložiti z izrednimi okoliščinami. V skladu s pravom EU letalski družbi ni treba plačati odškodnine v zvezi z veliko zamudo, to je zamudo, daljšo od treh ur, če lahko dokaže, da so zamudo povzročile „izjemne okoliščine“, ki se jim ni bilo mogoče izogniti, tudi če so bili sprejeti vsi razumni ukrepi.

Sodišče je razsodilo, da je treba člen 5(3) Uredbe (ES) št. 261/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 295/91 razlagati tako, da dejstvo, da osebje upravljalca letališča, odgovornega za nатовarjanje prtljage na letala, ni dovolj številčno, lahko pomeni „izredne razmere“ v smislu te določbe. Vendar mora letalski prevoznik, katerega let je imel zaradi takih izrednih razmer veliko zamudo, da bi bil oproščen obveznosti plačila odškodnine potnikom, dokazati, da se tem razmeram ne bi bilo mogoče izogniti, tudi če bi bili sprejeti vsi ustrezni ukrepi, in da je sprejel vse ukrepe, ki so bili glede na položaj potrebni, da bi se izognil posledicam teh razmer.

[Povzetek sodbe](#)

Sodba sodišča v zadevi C-400/22 | Conny

(„Predhodno odločanje – Varstvo potrošnikov – Direktiva 2011/83/EU – Člen 8(2) – Pogodbe, sklenjene na daljavo z uporabo elektronskih sredstev – Obveznosti obveščanja, ki jih ima trgovec – Naročilo, s katerim je povezana obveznost plačila – Naročilo, oddano s pritiskom na gumb ali z aktiviranjem podobne funkcije na spletni strani – Obveznost trgovca, da na ta gumb ali podobno funkcijo namesti navedbo „naročilo z obveznostjo plačila“ ali podobno izjavo – Pogojna obveznost plačila“)

Sodba (peti senat) z dne 30. 5. 2024

V Nemčiji je najemnik stanovanja – katerega mesečna najemnina je bila višja od najvišje dovoljene zgornje meje po nacionalni zakonodaji – zaprosil podjetje za izterjavo dolgov, naj od najemodajalcev zahteva vračilo preplačane najemnine. To naročilo je oddal prek spletnega mesta tega ponudnika storitev. Pred klikom na gumb za naročilo je odključal okence, da sprejema splošne pogoje. V skladu s temi pogoji morajo najemniki ponudniku storitev plačati tretjino prihranjene letne najemnine, če so bili poskusi ponudnika, da uveljavi svoje pravice, uspešni. V sporu, ki je sledil med ponudnikom in najemodajalci, slednji trdijo, da najemnik ponudnika ni ustrezno pooblastil za delovanje v njegovem imenu. Gumb za naročilo namreč ni bil označen z besedami „naročilo z obveznostjo plačila“ (ali ustrezno formulacijo), kot to zahteva direktiva o pravicah potrošnikov.

Sodišče je razsodilo, da je treba člen 8(2), drugi pododstavek, Direktive 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o pravicah potrošnikov, spremembi Direktive Sveta 93/13/EGS in Direktive 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 85/577/EGS in Direktive 97/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta razlagati tako, da se pri pogodbah, sklenjenih na daljavo prek spletnih strani, obveznost trgovca, da zagotovi, da potrošnik ob oddaji naročila izrecno sprejme obveznost plačila, uporablja tudi, kadar mora potrošnik temu trgovcu odplačno protidajatev plačati šele po izpolnitvi poznejšega pogoja.

[Povzetek sodbe](#)

Sodba sodišča v zadevi C-547/22 | INGSTEEL

(„Predhodno odločanje – Revizijski postopki oddaje javnih naročil za preskrbo in javnih naročil za gradnje – Direktiva 89/665/EGS – Člen 2(1)(c) – Odškodnina, dodeljena ponudniku, ki je bil nezakonito izključen iz postopka oddaje javnega naročila – Obseg – Izguba priložnosti“)

Sodba (peti senat) z dne 6. 6. 2024

Slovaška nogometna zveza je leta 2013 iz postopka javnega naročanja za rekonstrukcijo, modernizacijo in gradnjo 16 nogometnih stadionov izločila konzorcij, v katerem je bil INGSTEEL. Ta konzorcij je bil izključen, ker ni izpolnjeval zahtev iz obvestila o naročilu, zlasti glede svojega gospodarskega in finančnega položaja. Slovaško vrhovno sodišče je po predložitvi zadeve Sodišču v predhodno odločanje to izključitev razveljavilo. Medtem je bil postopek oddaje javnega naročila zaključen s sklenitvijo okvirnega sporazuma z edinim preostalim ponudnikom v konkurenci. V teh okoliščinah je družba INGSTEEL vložila odškodninsko tožbo pri okrožnem sodišču v Bratislavi II (Slovaška) v zvezi z izgubo, ki naj bi jo utrpela zaradi izključitve konzorcija iz tega postopka.

Sodišče je razsodilo, da je treba člen 2(1)(c) Direktive Sveta 89/665/EGS z dne 21. decembra 1989 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o uporabi revizijskih postopkov oddaje javnih naročil za preskrbo in javnih naročil za gradnje, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2007/66/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2007, razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi ali praksi, ki *a priori* izključuje možnost, da ponudnik, ki je bil izključen iz postopka oddaje javnega naročila zaradi nezakonite odločbe naročnika, prejme odškodnino za škodo, ki jo je utrpel zaradi izgube priložnosti sodelovanja v tem postopku za pridobitev zadevnega naročila.

[Povzetka sodbe ni na voljo](#)

Splošno sodišče Evropske unije

Sodbi splošnega sodišča v zadevah T-301/22 | Aven proti Svetu in T-304/22 | Fridman proti Svetu

(„Skupna zunanja in varnostna politika – Omejevalni ukrepi v zvezi z ukrepi, ki spodbijajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine – Zamrznitev sredstev – Seznam oseb, subjektov in organov, za katere velja zamrznitev sredstev in gospodarskih virov – Vpis in ohranitev imena tožeče stranke na seznamu – Pojem ‚podpora dejanjem ali politikam‘ – Člen 2(1)(a) Sklepa 2014/145/SZVP – Člen 3(1)(a) Uredbe (EU) št. 269/2014 – Pojma ‚materialno ali finančno podpiranje ruskih nosilcev odločitev‘ in ‚korist‘ od teh nosilcev odločitev – Člen 2(1)(d) Sklepa 2014/145 – Člen 3(1)(d) Uredbe št. 269/2014 – Napaka pri presoji“)

Sodbi Splošnega sodišča z dne 10. 4. 2024

Petr Aven, ruskega in latvijskega državljanstva, in Mihail Fridman, ruskega in izraelskega državljanstva, sta glavna delničarja Alfa Group, konglomerata, ki vključuje Alfa Bank, eno večjih ruskih bank. Februarja 2022 je Svet v odgovor na rusko invazijo v Ukrajini sprejel prve akte, s katerimi je med drugim uvrstil imeni gospoda Avena in gospoda Fridmana na sezname omejevalnih ukrepov, tako da so bila njuna sredstva in gospodarski viri zamrznjeni. Svet je ohranil njihovo vključitev na te sezname tudi z ukrepi, sprejetimi septembra naslednje leto. Svet trdi, da sta Petra Aven in Mihail Fridman povezana z osebami, za katere prav tako veljajo omejevalni ukrepi, pa tudi s samim Vladimirjem Putinom. Po mnenju Sveta sta zagotavljala materialno ali

finančno podporo ruskim odločevalcem ter podpirala dejanja in politike, ki spodkopavajo ali ogrožajo ozemeljsko celovitost, suverenost in neodvisnost Ukrajine. Aven in Fridman nasprotno trdita, da dokazi, ki jih je predložil Svet, niso ne zanesljivi ne verodostojni in da so ocene Sveta napačne.

Splošno sodišče je ugodilo zahtevi Petra Avena in Mihaila Fridmana ter razveljavilo prvotne akte in akte, ki ohranjajo sezname omejevalnih ukrepov za obdobje od 28. februarja 2022 do 15. marca 2023. Splošno sodišče je presodilo, da nobeden od navedenih razlogov v prvotnih aktih ni dovolj utemeljen in da uvrstitev Avena in Fridmana na sporna seznama torej ni bila upravičena. Glede aktov o ohranitvi je Splošno sodišče odločilo, da Svet ni predložil nobenih dodatnih dokazov v primerjavi s tistimi, na katere se je skliceval v prvotnih aktih.

[Povzetek sodbe](#)

Sodba Splošnega sodišča v zadevi T-255/23 | Escobar proti EUIPO (Pablo Escobar)

(„Znamka Evropske unije – Prijava besedne znamke Evropske unije Pablo Escobar – Absolutni razlog za zavrnitev – Znamka, ki je v nasprotju z javnim redom ali sprejetimi moralnimi načeli – Člen 7(1)(f) Uredbe (EU) 2017/1001 – Domneva nedolžnosti“)

Sodba Splošnega sodišča z dne 17. 4. 2024

30. septembra 2021 je podjetje Escobar Inc. s sedežem v Portoriku (Združene države Amerike) pri Uradu Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO) vložil vlogo za registracijo besednega znaka „Pablo Escobar“ kot blagovne znamke EU za široko paleto blaga in storitve. Kolumbijski državljani Pablo Escobar, ki se je rodil 1. decembra 1949 in umrl 2. decembra 1993, naj bi bil mamilarški kralj in narkoterorist, ki je ustanovil in bil edini vodja kartela Medellín (Kolumbija). EUIPO je zavrnil vlogo za registracijo, ker je bila znamka v nasprotju z javnim redom in sprejetimi moralnimi načeli. Opirala se je na percepcijo španske javnosti, saj je ta s Pablom Escobarjem najbolj povezana zaradi povezav med Španijo in Kolumbijo. Podjetje Escobar Inc. je zoper to odločitev vložilo tožbo pri Splošnem sodišču.

Splošno sodišče je potrdilo zavrnitev registracije blagovne znamke „Pablo Escobar“. Po mnenju Splošnega sodišča bi se lahko EUIPO pri svoji presoji zanašal na dožemanje razumnih Špancev s povprečnim pragom občutljivosti in tolerance, ki si delijo nedeljive in univerzalne vrednote, na katerih temelji Evropska unija (človeško dostojanstvo, svoboda, enakost in solidarnost ter načela demokracije in pravne države ter pravice do življenja in telesne nedotakljivosti).

[Povzetek sodbe](#)

Sodba Splošnega sodišča v zadevi T-157/23 | Kneipp proti EUIPO – Patou (Joyful by nature)

(„Znamka EU – Postopek ugovora – Prijava za besedno znamko EU Joyful by nature – Starejša besedna znamka EU JOY – Relativni razlog za zavrnitev – Škoda ugledu – Člen 8(5) Uredbe (EU) 2017/1001 – Dokazi v podporo ugledu – Nepravilna korist od razlikovalnega značaja ali ugleda starejše znamke“)

Sodba Splošnega sodišča (osmi senat) z dne 24. 4. 2024

Novembra 2019 je nemško kozmetično podjetje Kneipp GmbH (Kneipp) pri Uradu Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO) vložilo vlogo za registracijo besednega znaka „Joyful by nature“ kot blagovne znamke EU. Prijavljena znamka obsega zlasti kozmetiko, dišeče sveče

in marketinške storitve. Julija 2020 je Maison Jean Patou, francosko podjetje za luksuzno blago (predvsem mode in dišav), vložilo ugovor zoper registracijo prijavljene znamke. EUIPO je delno ugodil ugovoru in ugotovil, da ima znamka „JOY“ velik ugled v precejšnjem delu Evropske unije, s katerim bi se lahko imetnik prijavljene znamke neupravičeno okoristil glede na podobnost med obema znamkama. Kneipp je zoper odločitev EUIPO vložil tožbo pri Splošnem sodišču.

Splošno sodišče to tožbo zavrne.

[Povzetek sodbe](#)

Sodba Splošnega sodišča v zadevi T-205/22 | Naass and Sea-Watch v Frontex

(„Dostop do dokumentov – Uredba (ES) št. 1049/2001 – Dokumenti v zvezi z operacijo zračnega nadzora, ki jo je Frontex izvedel v osrednjem Sredozemskem morju 30. julija 2021 – Zavrnitev dostopa – Člen 4(1)(a) Uredbe št. 1049/2001 – Izjema v zvezi z varovanjem javnega interesa na področju javne varnosti – Obveznost navedbe razlogov“)

Sodba Splošnega sodišča (šesti senat) z dne 24. 4. 2024

Sea-Watch je nemška humanitarna organizacija, ki izvaja iskalne in reševalne akcije v osrednjem Sredozemskem morju. Oktobra 2021 je Sea-Watch Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo (Frontex) zaprosila za dostop do vrste dokumentov. Vsi zadevni dokumenti so bili povezani z zračno operacijo Frontex v osrednjem Sredozemskem morju, ki je potekala 30. julija 2021. Sea-Watch se je želel prepričati, da Frontex in organi nekaterih držav članic med to operacijo niso kršili načela nevračanja. Dokumenti so bili različni; poročila, sporočila, zapisniki, fotografije in videoposnetki, povezani z operacijo. Frontex je zavrnil dostop skupno 73 dokumentov, za katere je bilo ugotovljeno, da spadajo na zahtevane sezname. Po navedbah Frontexa so dokumenti spadali v več izjem v zvezi s pravico do dostopa, zlasti tiste, ki so namenjene zaščiti javne varnosti. Poleg tega je Frontex zavrnil delno razkritje teh dokumentov z utemeljitvijo, da bi bila količina informacij, ki bi jih bilo treba redigirati, nesorazmerna s preostalimi informacijami, ki bi jih bilo mogoče razkriti, in da bi tak postopek spodkopaval načelo dobrega upravljanja.

Splošno sodišče je v svoji sodbi večinoma zavrnilo argumente, ki jih je Sea-Watch predložil proti odločitvi Frontexa. Vendar je ugotovilo, da Frontex v svoji odločitvi ni omenil obstoja številnih fotografij, ki jih je zajemala zahteva Sea Watch. Ta opustitev pomeni, da Frontex ni upravičil svoje zavrnitve dostopa do teh fotografij. Posledično je Sodišče delno razveljavilo odločitev Frontexa v delu, v katerem je zavrnil dostop do „vseh slik in videoposnetkov v zvezi z zračnimi operacijami v osrednjem Sredozemskem morju dne 30. julija 2021“.

[Povzetek sodbe](#)

Sodba Splošnega sodišča v zadevi Case T-375/22 | Izuzquiza in drugi proti Parlamentu

(„Dostop do dokumentov – Varstvo osebnih podatkov – Uredba (ES) št. 1049/2001 – Dokumenti v zvezi z nadomestili in stroški, ki se izplačujejo poslancu parlamenta, ter plačami in nadomestili njegovih parlamentarnih pomočnikov – Zavrnitev dostopa – Izjema v zvezi z varstvom zasebnosti in integritete posameznika – Člen 4(1)(b) in (6) Uredbe št. 1049/2001 – Varstvo zakonitih interesov posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki – Potreba po prenosu osebnih podatkov za konkreten namen v javnem interesu – Člen 9(1) Uredbe (EU) 2018/1725“)

Sodba Splošnega sodišča (četrti razširjeni senat) z dne 8. 5. 2024

Ioannis Lagos je 2. julija 2019 po izvolitvi v Grčiji prevzel funkcijo poslanca Evropskega parlamenta. 7. oktobra 2020 je prizivno sodišče v Atenah (Grčija) Lagosa obsodilo na 13 let in 8 mesecev zapora in plačilo denarne kazni, zlasti zaradi članstva in vodenja hudodelske združbe. Evropski parlament je 27. aprila 2021 na zahtevo grških oblasti Lagosu odvzel imuniteto. Kljub kazenski obsodbi, odvzemu imunitete in zaporni kazni Lagos ni odstopil od svojega mandata poslanca Evropskega parlamenta. Zaradi njegove obsodbe grški organi niso poslali nobenega sporočila Parlamentu o odvzemu njegovega mandata. 7. decembra 2021 so trije državljani – Luisa Izuzquiza, Arne Semsrott in Stefan Wehrmeyer – poslali Parlamentu zahtevo za dostop do dokumentov v zvezi z nadomestili in stroški, dodeljenimi Lagosu. Iskali so informacije, ki bi jim omogočile ugotoviti dejanske zneske, ki jih je Parlament dodelil Lagosu, in preveriti, ali so ti zneski, vključno s tistimi v zvezi s stroški njegove parlamentarne pomoči, neposredno ali posredno prispevali k financiranju ali ohranjanju kriminalnih ali nezakonitih dejanj.

Parlament je državljane obvestil, da je identificiral dokumente v naslednjih kategorijah: plača, dnevnice, povračilo potnih stroškov, plače ter povračilo potnih stroškov akreditiranih in lokalnih parlamentarnih pomočnikov. Parlament se je na podlagi Uredbe o dostopu do dokumentov in Uredbe o varstvu fizičnih oseb pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije ter o prostem pretoku takih podatkov odločil državljanom zavrniti dostop do zahtevanih dokumentov.

[Povzetek sodbe](#)

Sodba Splošnega sodišča v zadevi T-28/22 | Ryanair proti Komisiji (Condor - Restructuring aid)

(„Državne pomoči – Nemški trg letalskega prevoza – Pomoč za prestrukturiranje, ki jo je Nemčija odobrila letalski družbi – Sprememba pogojev posojil, ki jih je odobrila Nemčija, in delni odpis dolgov – Odločba o nenasprotovanju – Ničnostna tožba – Procesno upravičenje – Dopustnost – Varstvo postopkovnih pravic – Resne težave – Člen 107(3)(c) PDEU – Točka 67 Smernic o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah – Porazdelitev bremen“)

Sodba Splošnega sodišča (osmi senat) z dne 8. 5. 2024

Komisija je z odločbo z dne 26. julija 2021, ne da bi sprožila formalni preiskovalni postopek, odobrila pomoč za prestrukturiranje v višini 321 milijonov evrov, ki jo je Nemčija nameravala dodeliti nemškemu čarterskemu letalskemu prevozniku Condor. Cilj pomoči je bil podpreti prestrukturiranje in nadaljevanje poslovanja Condorja, reševanje težav, s katerimi se je soočal zaradi insolventnosti svoje nekdanje matične družbe Thomas Cook. Ryanair je to odločitev izpodbijal pred Splošnim sodiščem.

Splošno sodišče je s svojo sodbo razveljavil odločbo Komisije. Komisija ne bi smela odobriti zadevne pomoči za prestrukturiranje brez sprožitve formalnega postopka preiskave. Tako je

družba Ryanair v zadostni meri dokazala, da bi morala Komisija dvomiti o upravičenosti začetka takega postopka.

[Povzetek sodbe](#)

Sklep Splošnega sodišča v združenih zadevah od T-530/22 do T-533/22 | Medel in drugi proti Svetu

(„Tožbe za razglasitev ničnosti – Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta – Izvedbeni sklep Sveta z dne 17. junija 2022 o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Poljsko – Pomanjkanje neposrednega vpliva – Nedopustnost“)

Sklep (Veliki senat) z dne 4. 6. 2024

Da bi ublažila gospodarske in socialne posledice pandemije covid-19, je Evropska unija v okviru projekta „NextGenerationEU“ vzpostavila instrument za okrevanje in odpornost. Za pridobitev sredstev v okviru instrumenta morajo države članice pripraviti nacionalne načrte za reforme in naložbe. Oceno teh načrtov opravi Komisija, nato pa jih odobri Svet. Svet je 17. junija 2022 odobril oceno načrta, ki ga je predstavila Poljska. Sklep Sveta določa določene mejnike in cilje, ki jih mora država članica doseči, da ji bodo dodeljena sredstva. Gre za pogoje, ki se nanašajo na reformo poljskega pravosodnega sistema. Natančneje, Poljska bi morala sprejeti številne ukrepe za krepitev neodvisnosti in nepristranskosti sodnikov. Poljska bi morala dovoliti revizijo odločitev disciplinskega senata vrhovnega sodišča v korist sodnikov, na katere te odločitve vplivajo, in zaključiti te revizijske postopke v določenem roku. Tri združenja in fundacija, ki zastopa evropske sodnike, menijo, da gre za mejnike, nezdržljive z zakonodajo EU. Trdijo, da so ti mejniki dejansko opredeljeni preveč prožno, kar Poljski omogoča, da ne ravna v skladu s sodno prakso Sodišča glede pravne države in učinkovitega sodnega varstva. Ta združenja in fundacija zato predlagajo Splošnemu sodišču, naj razveljavi sklep Sveta.

Splošno sodišče je v svojem sklepu te tožbe zavrgel kot nedopustne. Organizacije prijaviteljice nimajo pravice sprožiti postopka niti v svojem imenu niti v imenu sodnikov, katerih interese branijo. Splošno sodišče je presodilo, da ni zakonske določbe v zvezi s skladom, ki bi jim podelila to procesno pravico. Podobno jim tudi dejstvo, da so te organizacije vključene kot redni sogovorniki z institucijami EU o vprašanju neodvisnosti sodstva, ne zagotavlja upravičenosti do sprožitve postopka.

[Povzetek sklepa](#)

Sodba splošnega sodišča v zadevi T-58/23 | Supermac's proti EUIPO – McDonald's International Property (BIG MAC)

(„Znamka EU – Postopek razveljavitve – Besedna znamka EU BIG MAC – Člen 51(1)(a) Uredbe (ES) št. 207/2009 (zdaj člen 58(1)(a) Uredbe (EU) 2017/1001) – Brez dokaza o resni in dejanski uporabi znamke v povezavi z nekaterimi vrstami blaga in storitev – Pomanjkanje trdnih in objektivnih dokazov – Brez neodvisne podkategorije – Razlaga seznama storitev“)

Sodba Splošnega sodišča (šesti senat) z dne 5. 6. 2024

Supermac's in McDonald's, irska oziroma ameriška veriga hitre prehrane, sta vpletena v spor glede blagovne znamke EU „Big Mac“. Ta blagovna znamka je bila registrirana za McDonald's leta 1996. Leta 2017 je Supermac's vložila zahtevo za razveljavo te znamke v zvezi z določenim blagom in storitvami. Trdila je, da se znamka v Uniji ni resno uporabljala v zvezi s tem blagom in storitvami v neprekinjenem obdobju petih let. Urad Evropske unije za intelektualno

lastnino (EUIPO) je delno ugodil tej pritožbi. Vendar pa je potrdil zaščito, ki je bila z izpodbijano znamko podeljena McDonald'su, med drugim glede živil, pripravljenih iz mesa in perutninskih izdelkov ter mesnih in piščančjih sendvičev, kot tudi glede opravljenih storitev, povezanih z delovanjem restavracij in drugih obratov ali objektov, ki se ukvarjajo z nudenjem hrane in pijače, pripravljene za uživanje, ter tudi s storitvami priprave hrane za na pot.

Splošno sodišče je s svojo sodbo delno razveljavilo in spremenilo odločbo EUIPO ter tako dodatno omejilo varstvo, ki ga družbi McDonald's podeljuje sporna znamka. Splošno sodišče je razsodilo, da McDonald's ni dokazal, da se je izpodbijana znamka resno uporabljala za izdelke „sendviči s piščancem“, izdelke „živila, pripravljena iz perutninskih proizvodov“ in „storitve, ki so bile opravljene ali povezane z upravljanjem restavracij in drugih obratov ali objektov, ki se ukvarjajo z zagotavljanjem hrane in pijače, pripravljene za zaužitje, za „drive-in“ restavracije in za pripravo živil za prenos“.

IV. Iz odločb Evropskega sodišča za človekove pravice

Vrhovno sodišče na [intranetni strani sodstva](#) mesečno objavlja prevode
povzetkov odločb ESČP.

Izbor odločitev Evropskega sodišča za človekove pravice
(povzetki)

April, maj in junij 2024

Sodba velikega senata

Nealon and Hallam proti Veliki Britaniji,
sodba z dne 11. 6. 2024

Zavrnitev zahtevkov za odškodnino zaradi sodne zmote ni kršila konvencije

V sodbi velikega senata v zadevi Nealon in Hallam proti Združenemu kraljestvu (pritožbi št. 32483/19 in 35049/19) je Evropsko sodišče za človekove pravice z večino (12) glasov proti 5 razsodilo, da ni prišlo do kršitve drugega odstavka 6. člena (domneva nedolžnosti) Evropske konvencije o človekovih pravicah.

Zadeva se je nanašala na zavrnitev zahtevkov pritožnikov za odškodnino zaradi sodne zmote, potem ko so bile njihove obsodbe razveljavljene, ko so novi dokazi spodkopali obtožbe proti njima.

Zakonska shema odškodnine za sodne zmote v Zakonu o kazenskem postopku (Criminal Justice Act) iz leta 1988, ki je bil spremenjen z Zakonom o protisocialnem vedenju, kriminalu in policiji leta 2014, je predvideval odškodnino za sodne zmote le, če novo ali na novo odkrito dejstvo presega razumni dvom, da zadevna oseba ni storila kaznivega dejanja. Pritožnika sta trdila, da zakonska shema ni združljiva z drugim odstavkom 6. člena, ker od njiju zahteva, da „dokažeta“ svojo „nedolžnost“, da bi bila upravičena do odškodnine.

Sodišče je v svoji sodni praksi izpostavilo drugi vidik drugega odstavka 6. člena, ki se uporablja po zaključku kazenskega postopka, da bi zaščitil nekdanje obtožene osebe, ki so bile oproščene ali proti katerim je bil kazenski postopek ustavljen, pa jih javni uradniki in oblasti obravnavajo, kot da so dejansko krivi. Te osebe so v očeh zakona nedolžne in jih je treba tako tudi obravnavati.

V tem primeru je Sodišče potrdilo, da se drugi odstavek 6. člena konvencije uporablja v okviru tega vidika. Poleg tega je Sodišče po pregledu svoje sodne prakse o tem vprašanju menilo, da mora v vseh takih primerih – ne glede na naravo kasnejših postopkov in ne glede na to, ali se je kazenski postopek končal z oprostilno sodbo ali prekinitvijo – Sodišče proučiti, ali so

odločitve in obrazložitev domačih sodišč ali drugih organov v poznejših postopkih, če jih obravnavamo kot celoto in v kontekstu dejanj, ki so jih morala opraviti domača zakonodaja, pomenili pripis kazenske odgovornosti pritožnika. Pripisati osebi kazensko odgovornost izraža mnenje, da je kriva glede na kazenski standard storitve kaznivega dejanja.

Sodišče je ugotovilo, da je preizkus v členu 133(1ZA) spremenjenega zakona iz leta 1988 zahteval, da se minister za pravosodje v okviru zaupnega pravnega in upravnega postopka izjasni le o tem, ali je iz novega oziroma na novo odkritega dejstva nedvomno razvidno, da pritožnik ni storil obravnavanega prekrška. Zavrnitev odškodnine s strani ministra za pravosodje torej pritožnikoma ni pripisala krivde za kaznivo dejanje, saj je izražala mnenje, da sta kriva glede na kazenski standard storitve kaznivih dejanj, niti ni nakazovala, da bi moral biti kazenski postopek določen drugače. Ugotovitev, da ni mogoče brez razumnega dvoma dokazati, da pritožnik ni storil kaznivega dejanja – s sklicevanjem na novo ali na novo odkrito dejstvo ali kako drugače – ni bila enaka ugotovitvi, da je on ali ona storil ali storila kaznivo dejanje. Zato ni mogoče trditi, da je zavrnitev odškodnine s strani ministra za pravosodje pritožnikoma pripisala kaznivo dejanje.

Sodišče je sklenilo, da zavrnitev zahtevkov pritožnikov za odškodnino v skladu z odstavkom 133(1ZA) zakona iz leta 1988 ni kršil domneve nedolžnosti v okviru tega drugega vidika.

Sodbe senatov sedmih sodnikov

Sacharuk proti Litvi,
sodba z dne 23. 4. 2024

Kazenskega postopka v zvezi z glasovanjem v imenu kolegov parlamentarcev v Litvi ni mogoče šteti za nezakonitega

V sodbi senata v zadevi Sacharuk proti Litvi (pritožba št. 39300/18) je Evropsko sodišče za človekove pravice soglasno odločilo, da je prišlo do kršitve prvega odstavka 6. člena (pravica do poštenega sojenja) Evropske konvencije o človekovih pravicah, brez kršitve 7. člena (ni kazni brez zakona).

Primer se je nanašal na obsodbo gospoda Sacharuka leta 2017 zaradi zlorabe položaja in nezakonite uporabe uradnega dokumenta, ker je za glasovanje v parlamentu v njegovem imenu uporabil osebno izkaznico drugega poslanca. Sodišče je zlasti ugotovilo, da vrhovno sodišče ni na novo proučilo primera v svojem drugem nizu postopkov proti gospodu Sacharuku. Posledično so bili njegova zaskrbljenost, da bi lahko sodnica, ki je sedela na zatožni klopi v obeh postopkih, imela vnaprejšnje mnenje o njegovi krivdi in njegovi dvomi o nepristranskosti vrhovnega sodišča, upravičeni. Zato bi morali ugoditi njegovi zahtevi za zameno te sodnice. Hkrati je gospod Sacharuk lahko predvidel, da bodo njegova dejanja pomenila kaznivo dejanje po takrat veljavnem kazenskem pravu.

Sodišče ni moglo ugotoviti očitnega neupoštevanja ali samovolje pri uporabi zadevnega prava.

Zăicescu and Fălticineanu proti Romuniji,
sodba z dne 23. 4. 2024

Zadeva Zăicescu in Fălticineanu proti Romuniji (pritožba št. 42917/16) se je nanašala na ponovno sojenje in oprostitev dveh vojaških častnikov v 90. letih prejšnjega stoletja, ki sta bila v 50. letih prejšnjega stoletja obsojena vojnih zločinov in zločinov proti človečnosti, med drugim zaradi sodelovanja pri zločinih, preganjanje romunskih Judov leta 1941, zlasti pogrom v mestu Iași, ki ga je gospod Zăicescu preživel, in namestitev velikega števila Judov v gete, kar je veljalo za oba pritožnika. Evropsko sodišče za človekove pravice je v sodbi senata soglasno razsodilo, da je prišlo do kršitve 8. člena (pravica do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja) v povezavi s 14. členom (prepoved diskriminacije) Evropske konvencije o človekovih pravicah. Sodišče je zlasti ugotovilo, da vlada ni ustrezno utemeljila revizije zgodovinskih obsodb za zločine, povezane s holokavstom, ki so morali pri žrtvah holokavsta, kot sta pritožnika, povzročiti občutke ranljivosti in ponižanja.

Sodišče je z večino ugotovilo, da so pritožbe po 3. členu (prepoved nečloveškega ali ponižujočega ravnanja) v povezavi s 14. členom nedopustne. Slabo ravnanje, ki so ga utrpeli pritožniki, se je zgodilo devet let pred začetkom obstoja konvencije in 50 let preden je Romunija podpisala konvencijo, najpomembnejši postopkovni koraki, ki jih je zadolžila vlada, pa so se zgodili veliko preden je Romunija postala visoka pogodbenica.

Aydın Sefa Akay proti Turčiji,
sodba z dne 23. 4. 2024

Aretacija in pripor sodnika ZN kljub njegovi diplomatski imuniteti med poskusom vojaškega udara v Turčiji leta 2016

V sodbi senata v zadevi Aydın Sefa Akay proti Turčiji (priloga št. 59/17) je Evropsko sodišče za človekove pravice soglasno odločilo, da je prišlo do kršitev prvega odstavka 5. člena (pravica do svobode in varnosti) Evropske konvencije o človekovih pravicah in kršitve 8. člena (pravica do spoštovanja zasebnega življenja in doma) konvencije.

Primer se je nanašal na aretacijo sodnika ZN in pripor pred sojenjem ter hišno in osebno preiskavo po poskusu vojaškega udara v Turčiji leta 2016, kljub njegovi diplomatski imuniteti. Ob aretaciji je sodnik delal na daljavo iz svojega doma v Istanbulu za Mednarodni rezidualni mehanizem Združenih narodov za kazenska sodišča.

Sodišča ni prepričala razlaga mednarodnega prava nacionalnih sodišč, ki so zavrnila njegovo prošnjo za diplomatsko imuniteto. Ugotovilo je tudi, da se zdi, da je bil gospod Akay po mednarodnem pravu upravičen do polne diplomatske imunitete, vključno z nedotakljivostjo njegove osebnosti in zasebnega prebivališča, ter zaščite pred kakršno koli aretacijo ali pridržanjem. Njegovo prijetje, preiskovalni pripor, hišna in osebna preiskava so bili torej nezakoniti. Poleg tega so sodišča šele po več kot osmih mesecih proučila vprašanje pritožnikove diplomatske imunitete, zaradi česar je bila vsakršna zaščita, ki jo je imel gospod Akay kot mednarodni sodnik, nesmiselna, in je sploh niso proučila v zvezi z njegovo hišno in osebno preiskavo.

The J. Paul Getty Trust in drugi proti Italiji,
sodba z dne 2. 5. 2024

Evropsko sodišče potrjuje odredbo, ki so jo izdali italijanski organi in je namenjena izterjavi bronastega kipa iz klasičnega grškega obdobja iz Gettyjevega muzeja v ZDA

V sodbi senata v zadevi The J. Paul Getty Trust in drugi proti Italiji (pritožba št. 35271/19) je Evropsko sodišče za človekove pravice soglasno odločilo, da ni prišlo do kršitve 1. člena Protokola št. 1 (zaščita lastnine) k Evropski konvenciji o človekovih pravicah.

Zadeva se je nanašala na odredbo o zaplembi, ki so jo izdale italijanske oblasti in je bila namenjena vrnitvi predmeta kulturne dediščine, natančneje „Zmagovite mladine“, bronastega kipa iz klasičnega grškega obdobja (300–100 pr. n. št.), ki ga pripisujejo Lizipu. Kip, ki naj bi ga nezakonito kupil J. Paul Getty Trust, je trenutno shranjen v muzeju Getty Villa v Malibuju (Kalifornija, Združene države Amerike). Italijanske oblasti so ukrepale z namenom vrnitve protipravno izvožene kulturne dediščine.

Sodišče je ponovilo, da je zaščita kulturne in umetniške dediščine države legitimen cilj v okviru konvencije. Nadalje je ugotovilo, da več mednarodnih instrumentov poudarja pomen zaščite kulturnih dobrin pred nezakonitim izvozom, kot je konvencija Unesca iz leta 1970 o sredstvih za prepoved in preprečevanje nezakonitega uvoza, izvoza in prenosa lastništva kulturnih dobrin, konvencija UNIDROIT iz leta 1995 o ukradenih predmetih ali nezakonito izvoženih predmetov kulturne dediščine, Direktiva 2014/60/EU o vračanju predmetov kulturne dediščine, nezakonito odnesenih z ozemlja države članice in Uredba 116/2009/ES o izvozu predmetov kulturne dediščine. Kar zadeva varstvo, ki ga zagotavlja konvencija, je Sodišče menilo, da o legitimnosti državnih ukrepov, namenjenih varovanju kulturne dediščine pred nezakonitim izvozom iz države izvora ali zagotavljanju njene izterjave in vrnitve vanjo, z namenom omogočanja čim širšega dostopa javnosti do umetniških del, ni mogoče dvomiti. Sodišče je nadalje razsodilo, da je bila odredba o zaplembi sorazmerna s ciljem zagotoviti vrnitev predmeta, ki je bil del italijanske kulturne dediščine.

A. K. proti Rusiji,
sodba z dne 7. 5. 2024

Odpustitev učiteljice zaradi fotografij, objavljenih na družbenih omrežjih, je pomenila diskriminacijo na podlagi njene spolne usmerjenosti

V sodbi senata v zadevi A. K. proti Rusiji (pritožba št. 49014/16) je Evropsko sodišče za človekove pravice soglasno odločilo, da je prišlo do kršitve 8. člena (pravica do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja) Evropske konvencije o človekovih pravicah in kršitve 14. člena (prepoved diskriminacije) v povezavi z 8. členom.

Zadeva se je nanašala na odpustitev pritožnice, učiteljice, z delovnega mesta zaradi njenih slik, ki so se pojavile na družbenih omrežjih, za katere je šola ugotovila, da so „nemoralne“. Sodišče je zlasti ugotovilo, da je bila odpustitev pritožnice skrajno nesorazmerna in da je bila ta reakcija vodstva šole posledica diskriminacije njene spolne usmerjenosti.

Mitrevska proti Severni Makedoniji,
sodba z dne 14. 5. 2024

Pravilo o zaupnosti informacij o posvojitvi je kršilo konvencijo

V sodbi senata v zadevi Mitrevska proti Severni Makedoniji (pritožba št. 20949/21) je Evropsko sodišče za človekove pravice soglasno odločilo, da je prišlo do kršitve 8. člena (pravica do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja) Evropske konvencije o človekovih pravicah.

Primer se je nanašal na dostop do informacij o posvojitvi. Gospa Mitrevska, ki je bila posvojena kot otrok, je želela izvedeti več o svoji biološki družini, vključno z njihovo zdravstveno zgodovino. Sodišče je priznalo občutljivost zadevnega vprašanja in ni podcenjevalo vpliva, ki bi ga lahko imelo razkritje informacij o posvojitvi na vse vpletene. Vendar je ugotovilo, da so oblasti zavrnilo zahtevo gospe Mitrevske po informacijah o njenem poreklu zgolj s sklicevanjem na ustrezno nacionalno zakonodajo, ki vse posvojitve označuje kot „uradno skrivnost“, ne da bi tehtale nasprotujoče si interese. To tehtanje bi moralo vključevati tehtanje interesa posvojenega otroka, da pozna informacije osrednjega pomena za svoje osebno življenje, in splošnega interesa, namreč pričakovanja bioloških mater, da informacije o njih ne bodo razkrite.

Oleg Balan proti Moldaviji,
sodba z dne 14. 5. 2024

Vrhovno sodišče Republike Moldavije ni doseglo pravičnega ravnovesja v primeru, ki se nanaša na svobodo izražanja in pravico javne osebnosti do ugleda

V sodbi senata v zadevi Oleg Balan proti Republici Moldaviji (pritožba št. 25259/20) je Evropsko sodišče za človekove pravice soglasno odločilo, da je prišlo do kršitve 8. člena (pravica do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja) Evropske konvencije o človekovih pravicah.

Primer se je nanašal na objavo dokumenta gospoda Usatîija, vodje opozicijske stranke, na njegovi strani na Facebooku, za katerega je trdil, da ga je napisala moldavska varnostno-informacijska služba in naslovila na predsednika. Dokument je gospoda Balana, takratnega notranjega ministra, obtožil kriminalne dejavnosti. Varnostno-informacijska služba je javno izjavila, da takšnega dokumenta ni nikoli poslala, in predsednikov urad je potrdil, da ga ni prejel. Vrhovno sodišče je zavrnilo Balanove zahtevke proti Usatîiju in ugotovilo, da je bil vodja opozicijske stranke upravičen do varstva svobode izražanja tako po nacionalni zakonodaji kot po konvenciji.

Sodišče je ugotovilo, da se je vrhovno sodišče odločilo uporabiti domnevo dobre vere, ki velja za preiskovalne novinarje. Ni opravilo lastne natančne analize elementov spisa v zvezi z varstvom pravice gospoda Balana do ugleda. Zato Sodišče ni bilo prepričano, da je vrhovno sodišče vzpostavilo pošteno ravnovesje med konkurenčnimi pravicami, vključenimi v konvenciji.

Chelleri in drugi proti Hrvaški,
sodba z dne 16. 5. 2024

Vloge ribičev v zvezi s sporom o Piranskem zalivu so bile zavrnjene kot nedopustne

Evropsko sodišče za človekove pravice je v svoji odločitvi v zadevi Chelleri in drugi proti Hrvaški (pritožbe št. 49358/22, 49562/22 in 54489/22) soglasno razglasilo pritožbe za nesprejemljive. Odločba je dokončna.

Zadeva se je nanašala na obsodbe pritožnikov (vsi ribiči) za manjše prekrške s strani hrvaških sodišč zaradi dejavnosti v morskih vodah, ki sta jih zahtevali tako Hrvaška kot Slovenija. Sodišče je presodilo, da ni pristojno za odločanje o veljavnosti in pravnih učinkih arbitražne razsodbe iz leta 2017, ki je določila morsko mejo med državama. Ker je bila, poleg drugih okoliščin, po hrvaški zakonodaji morska meja jasno določena, se pritožniki po presoji Sodišča ne morejo uspešno sklicavati, da niso vedeli, da njihovo ravnanje v spornih vodah pomeni prekršek po veljavni hrvaški zakonodaji. Zato je sodišče odločilo, da so pritožbe očitno neutemeljene in nedopustne.

Vloženih je bilo skupaj 451 vlog slovenskih državljanov (in enega podjetja) proti Hrvaški v zvezi s prekrškovnimi postopki, ki jih v tej državi vodijo zoper njih zaradi dejavnosti v zadevnih vodah. Hkrati je na sodišču tudi več kot 800 pritožb, ki so jih proti Sloveniji vložili hrvaški državljani zaradi prekrškovnih postopkov, ki se vodijo proti njim v Sloveniji v zvezi z njihovimi dejavnostmi v zadevnih vodah.

Mikyas in drugi proti Belgiji,
sodba z dne 16. 5. 2024

Prepoved vidnih verskih simbolov v uradnem izobraževalnem sistemu flamske skupnosti ni v neskladju z 9. členom konvencije

Evropsko sodišče za človekove pravice je v svoji odločitvi v primeru Mikyas in drugi proti Belgiji (pritožba št. 50681/20) z večino razglasilo pritožbo za nesprejemljivo. Odločba je dokončna.

Primer je zadeval tri mlade ženske, ki se identificirajo kot muslimanke. Pritožile so se, da v svojih srednjih šolah niso mogle nositi islamske naglavne rute (razen pri pouku verske vzgoje), zaradi prepovedi nošenja kakršnih koli vidnih simbolov lastnega prepričanja v uradnem izobraževalnem sistemu flamske skupnosti.

Sodišče je navedlo, da koncept nevtralnosti v izobraževalnem sistemu Skupnosti, razumljen, na splošno, kot prepoved nošenja vidnih simbolov lastnega prepričanja, sam po sebi ni v nasprotju z 9. členom konvencije in vrednotami, na katerih temelji. Sodišče je v tej zadevi ugotovilo, da se izpodbijana prepoved ne nanaša le na islamsko tančico, ampak se brez razlikovanja uporablja za vse vidne simbole verovanja. Presodilo je, da so nacionalni organi glede na svojo diskrecijsko pravico („polje proste presoje“) upravičeno predvidevali, da izobraževalni sistem flamske skupnosti zagotavlja šolsko okolje, v katerem učenci ne nosijo

verskih simbolov. Za izpodbijano omejitev bi torej lahko rekli, da je sorazmerna z zasledovanimi cilji, namreč varstvom pravic in svoboščin drugih ter javnega reda, in je bila torej „nujna“ „v demokratični družbi“. Iz tega je sledilo, da je bila pritožba pritožnikov po 9. členu konvencije očitno neutemeljena. Njihove druge pritožbe so bile zavrnjene zaradi neizčrpanja domačih pravnih sredstev.

Contrada proti Italiji (no. 4),
sodba z dne 23. 5. 2024

Italijanski zakon mora predvideti sodno preverjanje telefonskega prisluškovanja, ki zadeva posameznike, ki niso stranke v kazenskem postopku

V sodbi senata v zadevi Contrada proti Italiji (št. 4) (pritožba št. 2507/19) v zvezi z zakonitostjo prestrezanja pritožnikovih telefonskih pogovorov ter preiskave njegovega doma in drugih nepremičnin (ukrepi, odrejeni v okviru postopka umora, v katerega pritožnik ni bil neposredno vpleten) je Evropsko sodišče za človekove pravice doseglo naslednje ugotovitve.

Sodišče je z večino odločilo, da je pritožnikova pritožba v zvezi s preiskavo njegovega doma nedopustna zaradi neizčrpanja domačih pravnih sredstev. Opozorilo je, da pritožnik ni zaprosil za revizijo ukrepa pred domačimi sodišči – kot je določeno v 257. in 324. členu Zakonika o kazenskem postopku – preden je vložil svojo pritožbo na Sodišče.

Sodišče je soglasno odločilo, da je prišlo do kršitve 8. člena (pravica do spoštovanja zasebnega življenja in korespondence) Evropske konvencije o človekovih pravicah v zvezi s prestrezanjem in prepisovanjem pritožnikovih telefonskih komunikacij. Ugotovilo je, da italijanska zakonodaja ne zagotavlja ustreznih in učinkovitih jamstev proti zlorabam posameznikom, ki so bili podvrženi ukrepu prisluškovanja, vendar niso bili stranke v postopku, ker niso bili osumljeni ali obtoženi vpletenosti v kaznivo dejanje. Zlasti ti posamezniki niso mogli zaprositi sodnega organa za učinkovito presojo zakonitosti in nujnosti ukrepa ter pridobiti ustrezno pravno sredstvo.

Patricolo in drugi proti Italiji,
sodba z dne 23. 5. 2024

Italija bi morala prilagoditi formalne zahteve med prehodom s papirnatega na elektronsko upravljanje zadev Kasacijskega sodišča

Zadeva Patricolo in drugi proti Italiji (pritožbe št. 37943/17, 54009/18 in 20655/19) je zadevala odločitve kasacijskega sodišča o nedopustnosti pravnih sredstev v zadevi pritožnikov. Izdane so bile zaradi neizpolnjevanja formalnih zahtev, ki so bile prvotno zasnovane za obdelavo v papirni obliki in so bile v času vložitve pravnih sredstev v tej zadevi z nekaj prilagoditvami v veljavi za elektronsko poslovanje.

Evropsko sodišče za človekove pravice je v sodbi senata v zadevi soglasno razsodilo, da ni bilo kršitve prvega odstavka 6. člena (pravica do sodnega varstva) Evropske konvencije o

človekovih pravicah v zvezi s pritožbo gospoda Patricola in gospe Brutti, saj odločitev o zavrnitvi njune pritožbe ni ovirala njune pravice do dostopa do sodišča. Do kršitve prvega odstavka 6. člena je prišlo v zvezi s pritožbami Immobiliare Il Castelletto ter gospe Angeloni in gospoda Rode, saj je bilo kasacijsko sodišče v prehodni fazi s papirne na elektronsko obdelavo in pritožnikom ni dalo ustrezne možnosti za predložitev ustreznega potrdila (o avtentičnosti posredovane izpodbijane sodbe nižjega sodišča) v poznejši fazi postopka ter je s tem presešlo cilj zagotavljanja pravne varnosti in je pritožnikom preprečilo, da bi v njihovi zadevi odločilo meritorno.

Pietrzak and Bychawska-Siniarska in drugi proti Poljski,
sodba z dne 28. 5. 2024

Pravica do spoštovanja zasebnega življenja pri vlagateljih, ki so se pritožili zaradi poljske zakonodaje o tajnem nadzoru: tri kršitve

Zadeva Pietrzak in Bychawska-Siniarska ter drugi proti Poljski (prijave št. 72038/17 in 25237/18) se je nanašala na pritožbo petih poljskih državljanov glede poljske zakonodaje, ki dovoljuje režim tajnega nadzora, ki zajema tako operativni nadzor kot hrambo telekomunikacij ter poštno in digitalne komunikacijske podatke („komunikacijske podatke“) za morebitno prihodnjo uporabo s strani ustreznih nacionalnih organov. Zlasti so trdili, da v domači zakonodaji ni na voljo nobenega pravnega sredstva, ki bi osebam, ki menijo, da so bile podvržene tajnemu nadzoru, omogočalo, da se pritožijo zaradi tega dejstva in da se pregleda njegova zakonitost.

Evropsko sodišče za človekove pravice je v sodbi senata v tej zadevi soglasno razsodilo, da so bile v zvezi s pritožbami podane tri kršitve 8. člena (pravica do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja ter dopisovanja) Evropske konvencije o človekovih pravicah glede režima operativnega nadzora, hrambe komunikacijskih podatkov za morebitno uporabo s strani ustreznih nacionalnih organov in režima tajnega nadzora v skladu z zakonom o boju proti terorizmu.

Glede na tajno naravo in širok obseg ukrepov, ki jih predvideva poljska zakonodaja, ter pomanjkanje učinkovitega pregleda, s katerim bi osebe, ki so verjele, da so bile podvržene nadzoru, lahko izpodbijale ta domnevni nadzor, je Sodišče ugotovilo, da je primerno obravnavano zakonodajo treba proučiti *in abstracto*. Menilo je, da bi pritožniki lahko trdili, da so žrtve kršitve konvencije, in da sam obstoj zadevne zakonodaje sam po sebi pomeni poseg v njihove pravice iz 8. člena konvencije.

Sodišče je nato presodilo, da so vse pomanjkljivosti, ki jih je ugotovilo v operativno-nadzornem režimu, privedle do zaključka, da nacionalna zakonodaja ni zagotavljala zadostnih zaščitnih ukrepov pred pretiranim zatekanjem k nadzoru in neupravičenemu poseganju v zasebno življenje posameznikov; odsotnost takšnih jamstev ni bila dovolj izravnana s sedanjim mehanizmom za sodno presojo. Po njegovem mnenju nacionalni operativno-nadzorni režim kot celota ni bil skladen z zahtevami 8. člena konvencije. Nadalje je menilo, da nacionalna zakonodaja, po kateri morajo ponudniki informacijskih in komunikacijskih tehnologij („IKT“) hraniti komunikacijske podatke na splošen in nediskriminatoren način za morebitno prihodnjo uporabo s strani ustreznih nacionalnih organov, ne zadostuje za zagotovitev, da je bil poseg v pravico pritožnikov do spoštovanja njihovega zasebnega življenja omejen na tisto, kar je „potrebno v demokratični družbi“. Nazadnje je Sodišče sklenilo, da tudi določbe o tajnem

opazovanju v protiterorističnem zakonu niso izpolnile zahtev 8. člena konvencije, pri čemer je med drugim opozorilo, da niti uvedba tajnega opazovanja niti njegova uporaba v začetnem trimesečnem obdobju nista bili predmet nikakršne presoje s strani organa, ki je neodvisen in ne vključuje zaposlenih v službi, ki ta nadzor izvaja.

Zouboulidis proti Grčiji,
sodba z dne 4. 6. 2024

V sodbi senata v zadevi Zouboulidis proti Grčiji (št. 3) (pritožba št. 57246/21) je Evropsko sodišče za človekove pravice soglasno odločilo, da je prišlo do kršitve prvega odstavka 6. člena (pravica do poštenega sojenja) Evropske konvencije o človekovih pravicah.

Primer se je nanašal na tožbo, ki jo je gospod Zouboulidis sprožil pri grškem vrhovnem upravnem sodišču v zvezi z odgovornostjo za dejanja sodišč v njegovi prejšnji civilni zadevi. Pred tem je v njegovo korist že odločilo Sodišče EU.

Sodišče je zlasti ugotovilo, da je sodba proti gospodu Zouboulidisu – ki je temeljila na novi razlagi vrhovnega upravnega sodišča, za katero ni bilo nobenih znakov zaznavnega razvoja sodne prakse, ki bi odstopal od prejšnje razlage vrhovnega upravnega sodišča, skupaj z zamudo pri uvedbi nove zakonodaje – ustvarila pravno negotovost, ki mu je škodovala. V zvezi s sodbo vrhovnega upravnega sodišča mu je bilo dejansko odrečeno sodno varstvo, čeprav je Sodišče EU v zvezi s tem že ugotovilo kršitev prvega odstavka 6. člena konvencije.

Bosev proti Bolgariji,
sodba z dne 4. 6. 2024

Pomanjkanje nepristranskosti domačega sodišča je kršilo pravice novinarja, obsojenega zaradi obrekovanja

Zadeva Bosev proti Bolgariji (pritožba št. 62199/19) se je nanašala na obsodbo novinarja zaradi obrekovanja visokega vladnega uradnika in, natančneje, na dvome o nepristranskosti enega od sodnikov, ki je odločal o pritožbah zoper njega v pritožbenem postopku.

V sodbi senata v tej zadevi je Evropsko sodišče za človekove pravice soglasno odločilo, da je prišlo do dveh kršitev Evropske konvencije o človekovih pravicah, in sicer do kršitve prvega odstavka 6. člena (pravica do poštenega sojenja) in do kršitve 10. člena (svoboda izražanja) konvencije.

Sodišče je ugotovilo, da je gospod Bosev nekaj let pred to zadevo kot novinar napisal in objavil članke, v katerih je dvomil o strokovnosti in poštenosti sodnice, ki je bila članica senata, ki je pozneje odločal o njegovi pritožbi zoper obsodilno sodbo. Menilo je, da je gospod Bosev zato morda gojil objektivne in razumne dvome o nepristranskosti zadevne sodnice, ki jo je prosil, naj se umakne iz primera. Vendar je njegovo zahtevo dokončno zavrnil senat, katerega članica je bila zadevna sodnica, odločitev o tem pa je med obravnavo uradniku narekovala sama sodnica.

Sodišče nazadnje ugotavlja, da zoper obsodilno sodbo, izrečeno v pritožbenem postopku, ni bilo pritožbe. Posledično je sodišče presodilo, da pritožbeno sodišče ni predstavljalo „nepristranskega sodišča“ in da način, na katerega je bila gospodu Bosevu v tej zadevi naložena sankcija, ni zagotovil enega od bistvenih jamstev poštenega sojenja. Nadalje je odločilo, da omejitve pritožnikove pravice do svobode izražanja niso spremljali učinkoviti in ustrezni zaščitni ukrepi proti samovolji.

Bersheda in Rybolovlev proti Monaku,
sodba z dne 6. 6. 2024

Pridobivanje in uporaba osebnih podatkov z odvetnikovega mobilnega telefona s strani preiskovalnega sodnika, prekoračitev pristojnosti sodnika, neuporaba procesnih jamstev v zvezi z odvetniki in njihovimi poklicnimi privilegiji, neustrezen sodni nadzor: kršitev 8. člena

V sodbi senata v zadevi Bersheda in Rybolovlev proti Monaku (vloga št. 36559/19 in 36570/19) je Evropsko sodišče za človekove pravice soglasno odločilo naslednje. V zvezi s pritožbo gospoda Rybolovleva je menilo, da sporočila in pogovori, ki jih je v okviru svoje naloge prejel sodni izvedenec, niso zadevali njegovih osebnih podatkov in korespondence ali njegovih izmenjav s T. B., bodisi v zasebnem kontekstu bodisi v razmerju med odvetnikom in stranko. Posledično je ugotovilo, da nima statusa žrtve v smislu 34. člena konvencije. Njegova pritožba je bila zato razglašena za nedopustno.

Pritožba gospe Bersheda je bila dopustna in v zvezi s to pritožnico je prišlo do kršitve 8. člena (pravica do spoštovanja zasebnega življenja) Evropske konvencije o človekovih pravicah pravice.

Zadeva se je nanašala na vodenje sodne preiskave, ki jo je vodil francoski sodnik, dodeljen monaškemu sodišču. Sodišče je zavzelo stališče, da so preiskave, ki jih je izvedel preiskovalni sodnik in so vključevale odvetnikov mobilni telefon ter obsežno, neselektivno povrnitev osebnih podatkov – vključno s tistimi, ki jih je pred tem izbrisal pritožnik – presegle sodnikovo pristojnost, ki je bila omejena na obtožbo vdora v zasebnost in ga niso spremljali zaščitni ukrepi za zagotovitev ustreznega spoštovanja pritožnikovega statusa in poklicne tajnosti odvetnika.

Kokëdhima proti Albaniji,
sodba z dne 11. 6. 2024

Odločitev o razrešitvi poslanca zaradi nasprotja interesov ni bila samovoljna ali očitno nerazumna

V sodbi senata v zadevi Kokëdhima proti Albaniji (pritožba št. 55159/16) je Evropsko sodišče za človekove pravice soglasno odločilo, da ni prišlo do kršitve 3. člena Protokola št. 1 (pravica do svobodnih volitev) k Evropski konvenciji o človekovih pravicah.

Zadeva se je nanašala na odločitev o odstranitvi gospoda Kokëdhime s funkcije poslanca zaradi navzkrižja interesov z njegovim lastništvom podjetja, ki je prejemale prihodke iz javnih sredstev.

Ustavno sodišče je posebej oporekalo dejstvu, da je gospod Kokëdhima prodal delnice svojega podjetja šele več kot šest mesecev po izvolitvi. Sodišče v tem pristopu ni našlo ničesar samovoljnega ali očitno nerazumnega. Poleg tega je gospod Kokëdhima moral poznati zakone in prakso, ki se uporabljajo v njegovem primeru, in je zato lahko predvidel, da bi nadaljnje uživanje koristi od dohodka, ustvarjenega s pogodbami z javnimi organi, v njegovi novi vlogi poslanca pomenilo navzkrižje interesov.

V. Za sodno prakso

1) Preglednica povprečne mesečne neto plače na zaposleno osebo v Republiki Sloveniji
(trinajsti odstavek 126. člena KZ, prvi odstavek 78. člena ZKP).

VI. Obvestila sodiščem

1) Novi sodniki

V torek, 14. maja 2024, so pred predsednico Državnega zbora zaprisegli:

Mateja GLUŠIČ

na sodniško mesto okrožne sodnice na Okrožnem sodišču v Ljubljani,

Ana JEVŠNIK VREČER

na sodniško mesto okrajne sodnice na Okrajnem sodišču v Ljubljani,

dr. Špela KOGOVŠEK SAJOVIC

na sodniško mesto okrajne sodnice na Okrajnem sodišču v Ljubljani,

Eva PAULINI

na sodniško mesto okrajne sodnice na Okrajnem sodišču v Ljubljani,

dr. Sara REMŠKAR REJC

na sodniško mesto okrajne sodnice na Okrajnem sodišču v Ljubljani,

Adrijana SEVERINSKI

na sodniško mesto okrajne sodnice na Okrajnem sodišču v Ljubljani,

Jurij ŠVAJNCER

na sodniško mesto okrajnega sodnika na Okrajnem sodišču v Ljubljani,

mag. Matej ŠMIGOC

na sodniško mesto okrožnega sodnika na Okrožnem sodišču na Ptujju,

Ana ŠUC DEČMAN

na sodniško mesto okrajne sodnice na Okrajnem sodišču v Ljubljani.

V četrtek, 6. junija 2024, so pred predsednico Državnega zbora zaprisesgli:

Maja BALAŽIC

na sodniško mesto okrožne sodnice na Okrožnem sodišču v Mariboru,

Lea DERMASTJA

na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani,

Nina GRDINIĆ

na sodniško mesto okrožne sodnice na Okrožnem sodišču v Mariboru,

Primož JAZBEC

na sodniško mesto okrožnega sodnika na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani,

Petra KNEZ

na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani,

mag. Polona RIZMAN

na sodniško mesto okrožne sodnice na Okrožnem sodišču v Kranju.

2) Prenehanje sodniške službe oziroma funkcije

Martini Andrejašič Zazula, višji sodnici na Delovnem sodišču v Kopru, preneha sodniška funkcija 31. 1. 2025,

Karmen Iglič Stroligo, vrhovni sodnici svetnici na Vrhovnem sodišču RS, preneha sodniška funkcija 1. 9. 2024,

Janku Marinku, višjemu sodniku svetniku na Višjem sodišču v Ljubljani, preneha sodniška funkcija 30. 9. 2024,

Tatjani Pavlovec, okrožni sodnici svetnici na Okrožnem sodišču v Kopru, preneha sodniška funkcija 15. 12. 2024,

mag. Miranu Priteklju, višjemu sodniku svetniku na Višjem sodišču v Celju,
preneha sodniška funkcija 30. 9. 2024,

Marjanu Strelcu, okrožnemu sodniku na Okrožnem sodišču na Ptuju, preneha
sodniška funkcija 31. 8. 2024.

VII. Šole za sodnike, seminarji in študijski obiski

1) Vabimo vas, da spremljate spletno stran Centra za izobraževanje v pravosodju <https://cip.gov.si/>, kjer so objavljene vse tekoče informacije v zvezi z aktivnostmi Centra za izobraževanje v pravosodju. ▪

VIII. Iz strokovnih revij

V SIF si želimo pomembne članke, prispevke, knjige in komentarje približati tudi tako, da nekatere od njih, ki jih štejejo za pomembne zaradi njihove aktualnosti, na kratko povzemamo. Hkrati pozivamo vse bralce, da nas obveščate o člankih, prispevkih in knjigah, ki jih vi štejete za pomembne oziroma menite, da bi bili vašim kolegom lahko v pomoč. Predloge pošljite na ossp.vsrs@sodisce.si, pri tem navedite podatke o avtorju, naslov dela ipd. ter v stavku ali dveh na kratko predstavite pomembno vsebino.

Izbor aktualnih člankov iz zadnjih števil domačih in tujih strokovnih revij je dostopen na spletnih straneh Centralne pravosodne knjižnice.

Domače strokovne revije (izbor člankov)

Izpostavljamo:

PРАВNA PRAKSA, št. 14-15/2024

- Marijan Pavčnik: Občutek za sočloveka
- Jasna Murgel: Novela Zakona o volitvah v državni zbor: vse osebe z invalidnostjo imajo poslej enako volilno pravico
- Dušan Štrus: Zakasnjena prepoved arom v elektronskih cigaretah in kadilnic

PРАВNA PRAKSA, št. 16/2024

- Marijan Pavčnik: Določljiva določnost
- Ana Vlahek in Marko Djinović: Novosti financiranja kolektivne tožbe s strani tretje osebe po noveli ZkolT-a

PРАВNA PRAKSA, št. 17/2024

- Luigi Varanelli: Ničnost celotne pogodbe zaradi ničnosti posameznega pogodbenega določila
- Marijan Pavčnik: Utrinki ob dnevu Pravne fakultete Univerze v Ljubljani

PРАВNA PRAKSA, št. 18–19/2024

- Damjan Kukovec: Ob 20-letnici pristopa Slovenije k EU
- Miha Juhart: Pritiklina in prenos lastninske pravice
- Tadej Bobik: Omejitev poslovne sposobnosti stečajnega dolžnika in vpliv na njegovo pravno sposobnost

- Nataša Ciraj: Tožbeni zahtevek v sporu o zakonitosti odpovedi pogodbe o zaposlitvi
- Nikola Vujič: Vprašanje uporabe tujega prava - ali je vedno tako preprosto?
- Andraž Teršek: Ustavnopravna doktrinarna razlaga svobode izražanja in svobode medijev glede pravice do zasebnosti oseb z različnim statusom
- Dušan Štrus: Posvetovalni referendum

PRAVNA PRAKSA, št. 20/2024

- Bernarda Škrabar Damjanovič in Neva Čokret Dekleva: Obvladovanje absentizma javnih uslužbencev s pomočjo detektiva
- Patricij Maček: Intervju – mag. Nataša Belopavlovič

PRAVNA PRAKSA, št. 21/2024

- Uroš Čop: Na stičišču davčnega in kazenskega postopka
- Veronika Fikfak in Jure Vidmar: ESČP in slovenski ribiči, v petih točkah
- Marko Balažic: Pravica obdolženca do seznanitve s spremembo pravne opredelitve dejanja v luči judikature ESČP, SEU in ustavne odločbe Up-1702/22-10

PRAVNIK, št. 3-4/2024

- Andrej Širvindt: O razmerju med zakonodajo in načelnimi smernicami vrhovnih sodišč v postsocialističnih pravnih redih: primer razlag Vrhovnega sodišča Rusije o reformi civilnega zakonika
- Matjaž Ambrož: O problemu kazenske odgovornosti – po 65 letih
- Kaja Mele in Oskar Škulj: Priznati pravico do „brezplačnega“ kredita je nedopustno in absurdno

DELAVCI IN DELODAJALCI, št. 1/2024

- Grega Strban: Dostop do zdravstvenih storitev in medicinskih stvari
- Katja Štemberger Brizani: Razlikovanje med upravnimi in delovnopravnimi zadevami
- Marijan Debelak: Opredelitev delavca in delodajalca ter izzivi sodne prakse

PODJETJE IN DELO, št. 2/2024

- Saša Prelič: Imenovanje predsednika nadzornega sveta v družbi z omejeno odgovornostjo, ki je subjekt javnega interesa z obligatornim nadzornim svetom in v kateri delavci uresničujejo pravico do sodelovanja v organih družbe

ODVETNIK, št. april 2024

- Aleš Galič: Izvršba na podlagi verodostojne listine in varstvo pred nepoštenimi pogoji v potrošniških pogodbah
- Rosana Lemut Strle: Vpliv aktov o umetni inteligenci, podatkih, digitalnih storitvah in digitalnem trgu na določbe GDPR

- Primož Gorkič: Procesne in vsebinske zagate varstva pravice do zasebnosti v kazenskih postopkih (ob odločbah Ustavnega sodišča RS, št. U-I-144/19)
- Martina Žaucer Hrovatin in Miha Šošić: Pravica do dostopa in razkritja dokaznega gradiva kot procesni jamstvi poštenega kazenskega postopka

REVIJA ZA KRIMINALISTIKO IN KRIMINOLOGIJO, št. 1/2024

- Katja Simončič, Matjaž Jager, Mojca Mihelj Plesničar: Nevtralizacija beloovratniške kriminalitete: Analiza medijskih izjav in tehnik nevtralizacije v slovenskih tajfunskih procesih
- Katja Filipčič in Eva Bertok: Prepoved približevanja in intimnopartnersko nasilje
- Jasmina Arnež in Mojca Mihelj Plesničar: Razkorak med teorijo in prakso: Empirični vpogled v obravnavo mladoletnih storilcev kaznivih dejanj v Sloveniji

Tuje strokovne revije (izbor člankov)

Izpostavljam:

INFORMATOR, Tjednik za pravna i ekonomska pitanja, št. 6828-6829

- Robert Peček: Pravo na dom u sudskoj praksi

INFORMATOR, Tjednik za pravna i ekonomska pitanja, št. 6830

- Iris Gović Penić: Vremensko ograničavanje korištenja prenesenog godišnjeg odmora u domaćoj sudskoj praksi i praksi Suda EU

INFORMATOR, Tjednik za pravna i ekonomska pitanja, št. 6831

- Vladimir Vučković: Nedopuštena raspolaganja stranaka u parničnom postupku u sudskoj praksi

INFORMATOR, Tjednik za pravna i ekonomska pitanja, št. 6833

- Iris Gović Penić: Pravo na naknadu za neiskorišteni godišnji odmor za godine tijekom kojih je radnik vodio spor radi utvrđenja nedopuštenosti otkaza

INFORMATOR, Tjednik za pravna i ekonomska pitanja, št. 6834

- Nebojša Vitez: O služnosti ukopavanja cjevovoda na zemljištu i praksa sudova glede uknjižbe prava stvarne služnosti
- Gregori Graovac: Ustavnosudska zaštita najboljeg interesa djeteta pri određivanju uzdržavanja u slučaju povećanog životnog standarda roditelja

INFORMATOR, Tjednik za pravna i ekonomska pitanja, št. 6835

- Robert Peček: Satira u kontekstu ustavnog jamstva slobode izražavanja

PRAVO U GOSPODARSTUV, št. 4/2023

- Marija Vidić in Miho Baće: Posebnosti u obilježjima pravnog posla leasinga i najma u Bosni i Hercegovini

FamRZ, Zeitschrift für das gesamte Familienrecht, št. 7/2024

- Joseph Rumstadt: Wirksamkeit eines deutsch-islamischen Ehevertrages

FamRZ, Zeitschrift für das gesamte Familienrecht, št. 8/2024

- Wolfgang Keuter: Entwicklungen im Statusrecht 2023
- Jan Peter Teubeil in Christian Seiler: Diskussion: Das Eckpunktepapier des BMJ zur Modernisierung des Unterhaltsrechts

FamRZ, Zeitschrift für das gesamte Familienrecht, št. 9/2024

- Charlotte Wendland: Partnerschaftsverträge in faktischen Lebensgemeinschaften

FamRZ, Zeitschrift für das gesamte Familienrecht, št. 10/2024

- Elizabeth Koch: Die Entwicklung der Rechtsprechung zum Zugewinnausgleich
- BverfG: Eignung der Großmutter als Vormund

JZ, Juristen Zeitung, št. 7/2024

- Christian Hillgruber: „In keinerlei Richtung mehr gehemmt“ – das Ermächtigungsgesetz II
- Markus Stoffels: Widerrufsrechte bei Verbraucherleasingverträgen in Form von Kilometer-Abrechnungsverträgen und bei Kfz-Finanzierungsdarlehen

JZ, Juristen Zeitung, št. 8/2024

- Gernot Sydow: „In Deutschland gewählte“ statt „deutsche“ Abgeordnete
- Indra Spiecker gen. Döhm, Dirk Müllmann: Die Europäisierung des datenschutzrechtlichen Bußgeldverfahrens - und darüber hinaus: Das EuGH-Urteil in der Rechtssache „Deutsche Wohnen“

JZ, Juristen Zeitung, št. 9/2024

- Urs Saxer, Roman Kollenberg: Zugangsverbote zu Kommunikationsplattformen zum Schutz der (inter-)nationalen Sicherheit – ein grundrechtsbasierter Überblick

- Steffen Augsberg, Johannes Buchheim: Von der Verarbeitung personenbezogener Daten zur personenbezogenen Datenverarbeitung
- Andreas Piekenbrock: (Fehlerhafte) Pflichtangaben in Allgemein-erbraucher-darlehensverträgen

HRLJ, Human Rights Law Journal, št. 43/2023

- Siofra O'Leary: The Rule of Law and Constitutional Diversity: Perspectives from the European Court of Human Rights
- Lucius Caflisch: The Jurisdiction *ratione temporis* of the EctHR Considering the Effects of the Russian Aggression against Ukraine on the Human Rights level: The Court's Decision in *Pivkina v. Russia*
- Susanne Baer: Freedom of Expression and Democracy

EUROPEAN PUBLIC LAW, št. 1/2024

- John Stanton: In Search of Constitutional Supremacy in Malta

INTERTAX, št. 3/2024

- Ana Paula Dourado, Alice Pirlot, Edoardo Traversa: Legitimacy and validity of tax law in an international context
- Nicolas Traut, Gustavo Weiss de Resende: Anti-Avoidance Jurisprudence in Direct Taxation: The CJEU Between Politics and Certainty

INTERTAX, št. 4/2024

- T. M. Vergouwen: Conflicts between Directives that Require Taxation of Income and Tax Treaties: The Effectiveness of the EU Primacy-based Conflict Rule

EC TAX REVIEW, št. 2/2024

- Bruno Peeters: European Law Restrictions on Tax Authorities' Use of Artificial Intelligence Systems: Reflections on Some Recent Developments
- Krzysztof Lasiński-Sulecki: Legal Certainty in Tax and Customs Judgments of the Court of Justice

COMMON MARKET LAW REVIEW, št. 2/2024

- Pablo Ibáñez Colomo: Competition on the Merits
- Ségolène Barbou des Places: Equality between EU citizens and third-country nationals when implementing European arrest warrants. The national judge and the weight of facts: *O.G. v. Presidente del Consiglio dei Ministri*
- Václav Janeček, Cristiana Teixeira Santos: The autonomous concept of “damage” according to the GDPR and its unfortunate implications: Österreichische Post

EUROPEAN COMPETITION LAW REVIEW, št. 4/2024

- Simon Albert: An EU Competition Law Analysis of Potential Collusion Risks Surrounding Generative Artificial Intelligence Tools

EUROPEAN COMPANY AND FINANCIAL LAW REVIEW, št. 1/2024

- Irene Navarro Frías: Duty of Loyalty: Corruption of Company Directors and Prohibition of External Remuneration

EUROPEAN COMPANY LAW, št. 2/2024

- Cristoph Van der Elst: Loyalty Shares and Loyalty Voting

JOURNAL OF EUROPEAN TORT LAW, št. 1/2024

- Christoph Oertel: Strict Liability in the Principles of European Tort Law: The Black Hole and Central Building Site
- Piotr Machnikowski: The Principles of European Tort Law and Product Liability
- Pascal Pichonnaz: Contractual Limitations of Liability and their Impact on Tort Claims

EUROPEAN LAW JOURNAL, št. 3-6/2023

- Angelika Krężel: Access to justice and strategic climate litigation in the EU: Curing the incurable?
- Giorgio Cataldo: Courts as an arena of societal change? The Italian Constitutional Court's self-restraint facing the legislator's uncertain discretion in seabed mining: A concrete counter-example
- Juliana de Augustinis: Judicial approaches to science and the procedural legitimacy of climate rulings: Comparative insights from the Netherlands and Germany
- Paolo Mazzotti: The necessity defence in (the Swiss) climate protest cases: Democratic contestation in the age of climate activism

EUROPEAN HUMAN RIGHTS LAW REVIEW, št. 2/2024

- Merel Vrancken: Segregation in Education and a Duty of Desegregation under the ECHR

EUROPEAN LAW REVIEW, št. 2/2024

- Niels Hedlund: The Obligation to Criminalise Psychological Violence: An Analysis of Article 33 of the Istanbul Convention and its Implementation

RECUEIL DALLOZ, št. 14/2024

- Emmanuel Jeuland: Breve contribution processualiste a la réécriture du code de procédure pénale

RECUEIL DALLOZ, št. 15/2024

- Nicolas Ferrier: Concurrence – Distribution

RECUEIL DALLOZ, št. 16/2024

- Cyril Grimaldi: La durée en droit des contrats (contrats, obligations, prestations)

RECUEIL DALLOZ, št. 17/2024

- Victoria Fourment: Le controle de proportionnalité a la Cour de cassation

RECUEIL DALLOZ, št. 18/2024

- Thomas Perroud: Pour un tournant délibératif de la procédure juridictionnelle

IX. Iz uradnih listov

Povezave do posameznih uradnih listov:

1. [Uradni list RS, št. 35/2024 \(26. 4. 2024\)](#)
2. [Uradni list RS, št. 36/2024 \(29. 4. 2024\)](#)
3. [Uradni list RS, št. 37/2024 \(3. 5. 2024\)](#)
4. [Uradni list RS, št. 38/2024 \(7. 5. 2024\)](#)
 - Energetski zakon
 - Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških (ZP-1K)
 - Zakon o spremembi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o agrarnih skupnostih (ZAgrS-B)
 - Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah (ZTro-1D)
 - Zakon o spremembi Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS-AB)
 - Resolucija o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2024-2028 (ReNPPZK24-28)
 - Resolucija o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini in nasilja nad ženskami 2024-2029 (ReNPPND24-29)
5. [Uradni list RS, št. 39/2024 \(10. 5. 2024\)](#)
6. [Uradni list RS, št. 40/2024 \(10. 5. 2024\)](#)
7. [Uradni list RS, št. 41/2024 \(16. 5. 2024\)](#)
8. [Uradni list RS, št. 42/2024 \(17. 5. 2024\)](#)
9. [Uradni list RS, št. 43/2024 \(24. 5. 2024\)](#)
 - Akt o izvolitvi člana Sodnega sveta
 - Deklaracija ob 20. obletnici članstva Republike Slovenije v Evropski uniji »DOMA V EVROPI« (DeČRSEU)
10. [Uradni list RS, št. 44/2024 \(31. 5. 2024\)](#)
 - Zakon o postopku sodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (ZPSVIKOB-1)
11. [Uradni list RS, št. 45/2024 \(4. 6. 2024\)](#)
 - Zakon o uresničevanju kulturnih pravic pripadnikov narodnih skupnosti narodov nekdanje Socialistične federativne republike Jugoslavije v Republiki Sloveniji (ZUKPPNS)
 - Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgu finančnih instrumentov (ZTFI-1C)

- Zakon o spremembah Zakona o zagotavljanju finančnih sredstev za investicije v športno infrastrukturo v Republiki Sloveniji v letih od 2023 do 2027 (ZFSSI27-A)
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o mladinskih svetih (ZMS-B)
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu (ZOZP-E)

12. Uradni list RS, št. 46/2024 (5. 6. 2024)

13. Uradni list RS, št. 47/2024 (7. 6. 2024)

XI. Novosti v Centralni pravosodni knjižnici

Spoštovani bralci,

predstavljamo vam pregled majskih novosti Centralne pravosodne knjižnice. Popolnejši seznam si lahko ogledate na naši spletni strani in na družbenih omrežjih, tukaj pa vam predstavljamo le nekaj najbolj zanimivih knjig iz zadnjega meseca.

Seznam začenjamo s knjigo, ki smo jo dobili v dar iz Muzeja novejše in sodobne zgodovine in ki prikazuje prvi celovit pregled dokumentarnih fotografij Naceta Bizilja iz časa slovenskega osamosvajanja, ki so bile predstavljene na nedavni razstavi Pomladni sij. Ker smo že pri pomladi vas v nadaljevanju vabimo, da si pri nas ogledate še zanimive zbornike iz spomladanskih strokovnih srečanj (Bled eConference, 5. konferenca prava informacijske varnosti, konferenca Pravo v informacijski družbi, 22. dnevi civilnega in gospodarskega prava).

Nove slovenske knjige prinašajo analizo brezdomstva, pravno-ekonomsko ureditev (spletnega) igralništva v Sloveniji in po svetu ter analizo o pravu in managementu v pogojih digitalnega poslovanja, ki so jo pripravili na Fakulteti za management in pravo. Novi pa sta tudi knjigi o stvarnopравnem položaju telekomunikacijskih omrežij in pravno-zgodovinski zbornik *Epidemije in zdravstvo*, ki je nastal v sodelovanju med ljubljansko pravno fakulteto in ZRC SAZU in ki iz različnih vidikov obravnava epidemije in nalezljive bolezni, zdravstvene krize in razvoj zdravstva na območju današnje Slovenije v obdobjih med srednjim vekom in 20. stoletjem. Za konec domače sekcije izpostavimo še knjigo dr. Branka Mayerja *Izgubljeni dobiček*, v kateri avtor predstavlja različne metode ocenjevanja izgubljenega dobička in analizira sodno prakso pri odločanju o škodi iz naslova izgubljenega dobička.

Naslednjo skupino tokrat predstavljajo slovenske knjige, ki so bile izdane v angleškem jeziku. Na prvem mestu je knjiga, ki je izšla na ljubljanski pravni fakulteti v uredništvu Vasilke Sancin in Maše Kovič Dine *The limits of responsibility to protect* in ki na primeru Libije in Sirije izpostavlja odgovornost zaščite v mednarodnem pravu. Knjigo *Growth models, industrial relations institutions and labour market policies in Ireland, Portugal and Slovenia* je izdala ljubljanska fakulteta za družbene vede in primerjalno analizira družbeni in gospodarski razvoj v treh evropskih državah skozi zadnje krize (2008 in covid). Delo *Protecting children's rights in civil, criminal and international law - under a touch of digitalization* je izšlo na univerzi v Mariboru in je enako kot prejšnji dve bralcem prosto dostopno tudi na spletu.

Med tujimi knjigami vas tokrat opozarjamo na knjigo o upravnem pravu *Codification of administrative law*; na zanimivo razpravo, ki jo je napisal na Irskem živeči Italijan Luigi Lonardo *EU common foreign and security policy after Lisbon* o prihodnosti evropskega združevanja ter o skupni evropski mednarodni in varnostni politiki; na knjigo *More than marriage: forming families after marriage equality*, ki opozarja na nujnosti reforme in poenotenja ameriškega družinskega prava, da bi se končno lahko izboljšal položaj oseb, ki živijo v izvenzakonskih skupnostih; ter na knjigo *European private international law*, ki jo je pripravil Geert van Calster in ki ponuja temeljit pregled osnov evropskega in mednarodnega zasebnega prava, dodatna poglavja v tej izdaji pa obravnavajo nedavno spremenjene uredbe o dedovanju v mednarodnem zasebnem pravu, insolventnost, svobodo ustanavljanja in vpliv zakonodaje na družbeno

odgovornost podjetij. Nemški komentar *Europaisches Zivilprozess- und Kollisionsrecht EuZPR / EuIPR* prav tako predstavlja vse najnovejše spremembe tovrstne zakonodaje. Zadnja knjiga je s področja civilnega in davčnega prava, s pomenljivim naslovom *Pretvorbe (originalno Umwandlungen - Verschmelzung, Spaltung, Formwechsel, Vermögensübertragung: Zivilrecht, Handelsrecht, Arbeitsrecht, Kartellrecht, Steuerrecht*, in govori o številnih spremembah pravne oblike podjetij in o nujnih posledicah, ki jih imajo te pretvorbe na davčnem in drugih področjih.

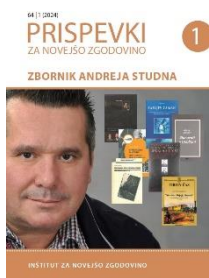
Izpostavljena knjiga meseca je tokrat spominski zbornik, posvečen delu pred letom umrlega zgodovinarja dr. Andreja Studna. Ker se je Studen v svojem zgodovinopisnem delu precej ukvarjal z zgodovino kaznovanja, so temu v knjigi posvečeni tudi številni članki. Zato bralcem toplo svetujemo, da si zbornik ogledajo v knjižnici ali na spletu, saj, sicer resda zgodovinski, Zbornik Andreja Studna vsebuje tudi razprave, povezane s pravom in pravosodjem. Čeprav bo morda koga zanimal tudi pregled organizacije fevdnega dvora Celjskih grofov ali sto let stari načini borbe proti staranju, bodo našim bralcem verjetno najbolj zanimivi prispevki o enem največjih procesov zoper čaravnice na Hrastovcu, o tem kako so s kazenskimi predpisi v novem veku skrbeli za javno zdravje, kako so mediji pisali o sojenju zoper ljubljansko goljufinjo in o prvem tiskanem kazenskem zakoniku na Slovenskem.

Dr. Marko Kambič je v prispevku Habsburški mejni kordon proti Osmanskemu cesarstvu kot branik zdravja in njegove kazensko-pravne osnove analiziral našo najstarejšo zdravstveno in sanitarno zakonodajo ter opisal, kako so Habsburžani v 16. stoletju z namenom odvrčanja osmanskih vpadov začeli graditi obrambni pas, imenovan Vojna krajina. Območje je bilo načrtno

militarizirano in skupaj s civilnim prebivalstvom postavljeno pod polno vojaško upravo. S postopnim zmanjševanjem osmanske nevarnosti je od konca 17. stoletja dalje Vojna krajina izgubljala vojaško-obrambni pomen; ker pa je z jugovzhodne strani grozila huda nevarnost nalezljivih bolezni (v prvi vrsti kuge), je oblast vojaško ureditev na meji izkoristila za boj proti epidemijam. Vojaškemu kordonu je dodelila naloge stalnega sanitarnega kordona. Nadgradila je obstoječo infrastrukturo in zdravstveni režim prilagodila strogemu hierarhičnemu sistemu vojaške uprave. Vladarji so zato poleg norm, ki so urejale ustroj kordona in varnostne ukrepe na meji, izdajali tudi kazenske predpise, ki naj bi učinkovali preventivno in s tem dodatno zaščitili javno zdravje. Prispevek nazorno predstavlja genezo kordona, nato pa analizira relevantno ureditev v kazenskih zakonikih iz 18. in 19. stoletja ter ovrednoti njen učinek.

Arhivist dr. Matevž Košir je na osnovi večletnih študij preganjana čarovništva na Slovenskem napisal dokumentarno razpravo s pomenljivim naslovom *Veliki pregon*. V članku avtor osvetli primer enega najbolj množičnih čarovniških procesov na Slovenskem. Začel se je leta 1661 na gradu Hrastovec, nanj pa so se navezali še številni drugi sodni procesi, ki so potekali še več let pozneje, saj so bili obsojeni prisiljeni naznaniti imena številnih soudeležencev na „čarovniških srečanjih“. Sočasno so se procesi odvijali kar pred petimi sodišči. Procese so zaznamovale tudi vremenske ujme, saj so pogosto vzrok nesreč videli v delovanju čarovnic, hkrati pa so procese zaznamovali medsosedske spori, praznoverje, razne teorije zarot, po drugi strani pa tudi kruti krvni sodniki s svojimi motivi in notranjeavstrijska vlada, pristojna za kazenski sodni aparat.

O socialnih kontekstih ženske delikventnosti piše mladi doktorand dr. Ivan Smiljanič, ki je v članku z naslovom *Obravnava*, kakoršna še ni bila v Ljubljani opisal leta 1874 medijsko zelo odmevno finančno afero Terezije

Aristoteles. V članku se lahko natančno seznanimo s finančno afero soproge lesnega trgovca Terezije Aristoteles v Ljubljani v 70. letih 19. stoletja. Aristoteles se je zadolžila pri eni od ljubljanskih mešetark, ki so za visoke obresti posredovale pri izposoji denarja, pridobljenega od posojilodajalcev. Pri tem se je Aristoteles močno zadolžila in posegla po prevarah, da bi si izposodila še več denarja. Ko je bilo njeno početje razkrito, je februarja 1874 sledil odmeven sodni proces pred ljubljanskim sodiščem, ki je pritegnil obilo zanimanja ne samo Ljubljančanov, ampak tudi slovenskega in avstrijskega tiska, predvsem zaradi dejstva, da je bila večina vpletenih storilk in žrtev ženskega spola. Javno mnenje ni bilo naklonjeno ne Aristoteles ne oškodovanim posojilodajalcem, ki so obveljali za izkoriščevalce, prežeče na ljudi v stiski.

Kot zadnjo razpravo iz zbornika vam ponujamo razpravo o Bamberškem sodnem redu kot viru za kulturno zgodovino pravosodja, v

kateri Igor Zemljič na osnovi starega malefičnega reda, ki je opremljen s kar 22 lesorezi, orisuje njihovo vsebino in pojasnjuje, kako so lahko lesorezi edinstven vir, saj ilustracije na slikovit način ponazarjajo pravno kulturo tistega časa. Na osnovi ohranjenih upodobitev pa si tako lahko natančno predstavljamo, kako je potekal kazenski postopek pred 500 leti, ter hkrati s tem pridobimo še enkrat v pogled v zgodovino sodstva in sodnikov na začetku novega veka.

V knjižnici je na voljo še več novosti tega meseca. Ogledate si jih lahko na priloženi povezavi.

Novosti meseca [maja](#).

Igor Zemljič, Centralna pravosodna knjižnica

KOLOFON

Sodnikov informator 3/2024

Vrhovno sodišče Republike Slovenije, Ljubljana, junij 2024

Uredniški odbor: dr. Miodrag Đorđević (glavni urednik), dr. Damjan Orož (namestnik glavnega urednika), mag. Blaž Možina (namestnik glavnega urednika), mag. Nina Betetto, mag. Marijan Debelak, Peter Golob in dr. Primož Gorkič

Avtorji besedil: dr. Ines Budinoska, mag. Blaž Možina in Igor Zemljič

Oblikovanje in prelom: mag. Blaž Možina in Jasmina Bajec

Naslovnica: mag. Blaž Možina

Administrativna dela opravila: Jasmina Bajec

Prvi natis

Spletna in brezplačna izdaja